

**DOĞU KARADENİZ
KALKINMA AJANSI**

**EASTERN BLACK SEA
DEVELOPMENT AGENCY**

DOKA

DOĞRU - OBJEKTİF - KARARLI ADIMLAR

Adına İmtiyaz Sahibi

Çetin Oktay KALDIRIM
Genel Sekreter

Genel Koordinatör

Salih Gökhan Çağrı ÇELİK
Tanıtım ve İşbirliği Birim Bşk.

Genel Yayın Yönetmeni

Hakan BAHÇEKAPILI

Yazı İşleri Sorumlusu

Ahmet YEŞİLÇİÇEK

Görsel Tasarım

Emine GÜLERYÜZ

Gazipaşa Mah. Nemlioğlu Sk. Taksim Yokuşu Vakıf İşhanı No:3 TRABZON
Telefon: 0(462) 321 36 52 Faks: 0 (462) 274 36 52

www.doka.org.tr

Baskı : utopyagrafik.com

Alternatif Turizmde

Alternatifsiz il

08 **ARTVİN**

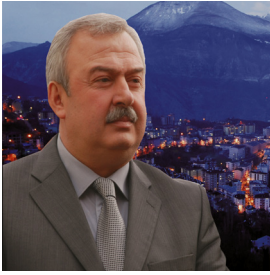
SAYILARLA ARTVİN 4-9

10-13

Bu Sayımız ; 8.sayı olup Artvin'in plaka kodu 08 Artvin Özel Sayısı olacaktır.Dolayısıyla DOKA Artvin Yönetim Kurulu Üyeleriyle röportaj yapmak istedik. Öncelikle Artvin Valisi Sayın Necmettin Kalkan ile röportaj yaptık.

Ülkemizin tek "Biyosfer Rezerv Alanı" İlimizde bulunmaktadır. Dolayısıyla bitki ve orman örtüsü, endemik bitki türlerinin zenginliği, coğrafi yapı, arıcılık için uygun üretim olanakları sunmaktadır. Keza hayvancılık için son derece uygun koşullar bulunmaktadır.

14-15

Artvin Belediye Başkanı Sayın Emin Özgün Artvin

Artvin, asayiş yönünden sakin ve suçun çok az olduğu bir kenttir. Artvin, eko-turizm değerleri açısından çok zengin bir ildir.

16-17

Artvin İl Genel Meclis Başkanı Sayın Hasan Temiz

Şavşat, Ardanuç ve Yusufeli ilçeleri özellikle sebze üretimi alanında son derece müsait arazi yapısına sahiptir.

18-20

Artvin Ticaret Sanayi Odası Başkanı Sayın Kurtul Özel

"Yatan aslandan gezen tilki iyidir" misali uluslararası gezileri organize etmek ve katılma noktasında daima teşvik etmekteyiz.

22-24

"Başarı Hikâyeleri" sayfalarının bu ayki konuğu bölgemizin yetiştirdiği ülkemizin saygın işadamlarından Sayın Nuri Vatan.

Sayın Nuri Vatan ile Vatan Bilgisayar'ın doğuş hikâyesini, dünyanın bugününü ve bölgemizde yapılabilecek yatırımları sizler için konuştuk.

Sayın Vatan, bilişim dünyasının yanı sıra organik bal ve Kafkas Arı ırkı konusunda da sizlerin de ilgiyle okuyacağını düşündüğümüz son derece önemli bilgilerini bizimle paylaştı.

26-28

ULUSLARARASI GEZİLERİN ÖNEMİ

Dünyanın ilk üç liman işletmesi arasında bulunan DP WORLD firmasının Başkan Yardımcısı Suhail A. Al Banna'nın heyetimizi "Türkiye'nin İsviçre'sinden Hoşgeldiniz" sözleriyle karşılaması çok anlamlı olmuştur. Bu ziyaret esnasında dünyanın insan yapımı en büyük limanı olan Dubai El Cebel Limanı'nda ki iyi uygulamaları inceleme fırsatı bulduk. El Cebel Limanının, kurulmadan önce yapılan fizibilite çalışmalarında "Fizibl Değil" sonucuna ulaşılmasına rağmen, hizmet kalitesi ve süratinin sağladığı avantaj ile tüm dezavantajlarını bertaraf ederek bölgenin önemli bir toplama merkezi haline gelmesi, bizlere çok yararlı bir örnek oluşturdur.

DOKA'NIN DESTEKLEDİĞİ PROJELER

LAŞET TURİZME KALKINMA PROJESİ

Laşet Restaurant Motel ve Alabalık Tesisleri sahibi Mete Cem Çelik 1995 yılından beri faaliyetlerini sürdürdüklerini belirterek, daha önce TR90 Düzey 2 Bölgesi Kalkınma Programı için verdiğimiz proje kabul görmüş ve bu proje sayesinde 10 tane bungalov ve bir adet lokanta yaptıklarını vurguladı.

30-31

HABERLER

32-38

Artvin YDO Arıcıları Bilgilendirdi.

Eko -Turizm Çalışma Grubu Kuruldu.

Eko-Turizm Enine Boyuna Tartışıldı.

Giresun YDO Meclisi Bilgilendirdi.

Proje ile Gelen Tarih

Bölge de Organik Tarım Masaya Yatırıldı

Kırsal Turizmi Geliştirme Çalıştayı Yapıldı.

DOKA Uzakdoğu'da Temaslarda Bulundu.

DOKA'dan Körfez Bölgesine Çıkarma

Yönetim Kurulu Toplantısı Yapıldı.

DOKA Çin de Tanıtım Yaptı.

AB PROJESİ

39

GÜMÜŞHANE'NİN İLK BROP PROJESİ KABUL EDİLDİ

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Avrupa Birliği'ne sunulmuş olan "Gümüşhane İŞGEM Kurulması Projesi" kabul edilmiştir. Avrupa Birliği 2007-2013 dönemi için aday ve potansiyel aday ülkelere sağlanacak yardımların toplandığı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) programının bileşenlerinden olan olan ve ülkemizde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 'Program Otoritesi' olarak yürütmekte olduğu Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) kapsamında desteklenmeye hak kazanan projeleri içeren 4. Proje Paketi açıklandı.

DESTEKLER

40-41

2011 YILI TARIMA DAYALI SANAYİ MALİ DESTEK PROGRAMI

Bu projelerin öngörülen toplam bütçesi 21.180.041,00 TL'lik olup, Ajanstan istenen destek miktarı ise 9.983.844,00 TL'dir. Projelerden ön görülen ortalama eş finansman oranı yaklaşık %47'dir. Bölge illerinden en fazla başvuru 16 proje ile Ordu ilinden gerçekleşmiştir.

İLÇELERİMİZİ TANIYALIM

42-45

YUSUFELİ

DOKA Bölgesi'nde 72 ilçe vardır. Bu sayımızdan itibaren bir ilçemizi sizlere tanıtacağız. Bu sayımızda Artvin'in güzel, şirin, tarihi ilçesi Yusufeli'nden başlıyoruz.

UZMAN GÖRÜŞÜ

46-47

YATIRIMLARINIZDA KURUMSAL GÜÇ OLMA YOLUNDA...
ARTVİN'E GENEL BAKIŞ

BASINDA DOKA

48

BİL BAKALIM

Telefon Kodu	+90 466
İnternet Ülke Alan Kodu	.tr
Plaka Kodu	08
Önemli İllere Uzaklığı	İstanbul 1.317 Km. – Ankara 999 Km. – İzmir 1.570 Km.

İdari Yapı ve Coğrafi Durumu

İlçe Sayısı (Merkez İlçe dahil)	7 / Merkez, Ardanuç, Arhavi, Hopa, Murgul, Şavşat ve Yusufeli
Belde Sayısı	12
Köy Sayısı	313
İl Müdürlüğü	5
Bölge Müdürlüğü	3
Kamu Görevlisi Sayısı	7226
Komşuları	Ardahan, Erzurum, Rize, Batum (Gürcistan)
Ortalama Yükseklik (Rakım)	520 metre
Ortalama, En Yüksek ve En Düşük Sıcaklık	12,3 OC, 40,8 OC, -9,6 OC
Yıllık Ortalama Yağış	700 mm
Koordinatlar	40° 35' ile 41° 32' Kuzey 41° 07' ile 42° 00' Doğu

Sağlık (2011)

Hastane Sayısı	8
Yatak Sayısı	443
Aile Hekimliği Sayısı	47
Sağlık Evi Sayısı	62
Doktor Sayısı	184
• Uzman Doktor Sayısı	86
• Pratisyen Doktor Sayısı	98
Diş Doktoru Sayısı	38
Eczacı Sayısı	48
Eczane Sayısı	35
Hemşire Sayısı	313
Ebe Sayısı	184
Toplam Sağlık Personeli Sayısı	1.553
Ambulans Sayısı	36
Bir Doktora Düşen Kişi Sayısı	936
Bir Yatağa Düşen Kişi Sayısı	371

Nüfus ve Demografi Yapı (2011)

Nüfus	166.394
• Erkek Nüfusu	83.732 (% 50,32)
• Kadın Nüfusu	82.662 (% 49,68)
• İl ve İlçe Merkezleri Nüfusu	91.886 (% 55,22)
• Belde ve Köyler Nüfusu	74.508 (% 44,78)
Nüfus Yoğunluğu (kişi/km ²)	23
Yüzölçümü (Km ²)	7.367
Yıllık Nüfus Artış Hızı (2010-2011) (‰)	9,925

Ekonomi

Kayıtlı İş Gücü (2009)	1.852
Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sırası (2003)	43
İmalat Sanayi Gelişmişlik Sıralaması (2003)	66
Kişi Başına GSYİH (2001)	2.137 \$
Enflasyon Oranı (2011-TÜFE)	% 7,07
İşsizlik Oranı (2010)	% 5,7
İşgücüne Katılım Oranı (2011)	%21,65
Enflasyon Oranı (2011)	%7,07
Teşvik Bölgesi	Yatırım Teşvikleri Kapsamında 4. Bölge
İhracat (FOB) (2011) (TİM)	68.357.313 \$
Başlıca İhracat Kaynakları	Demir ve Çelik, Sebzeler, Meyveler ve Mamulleri, Çeşitli Mamul Eşya, Metallerden Nihai Ürünler, Metal Dışı Mineral Mamuller
İthalat (CIF) (2011) (TÜİK)	52.363.000 \$
Başlıca İthalat Kaynakları	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve müstahsalları, mumlar, Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler, Kazan-makina ve cihazlar, aletler, parçaları, Elektrikli makina ve cihazlar, aksam ve parçaları
Banka Şube Sayısı	30
İl Ekonomisine Sektörlerin Payı	• Ticaret (%) 18,3 • Hizmet % 26,5 • İnşaat (%) 5,0 • Tarım (%) 19,9 • Sanayi (%) 14,3 • Diğer (%) 18,3

Tarım, Ormancılık ve Hayvancılık

Toplam Tarım Alanı (Dekar) (2010)	366.332
• Ekilen Tarım Alanı (Dekar) (2010)	119.302
• Nadasa Bırakılan Tarım Alanı (Dekar) (2010)	4.471
• Sebze Bahçeleri Alanı (Dekar) (2010)	20.735
• Meyve, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı (Dekar) (2010)	221.824
Başlıca Tarım Ürünleri	Çay, Patates, Buğday, Mısır, Arpa, Fasulye, Soğan, Tütün, Pirinç;
Meyve	Fındık, Portakal, Mandalina, Elma, Armut, Üzüm, Ceviz, Kestane, Kiraz, Vişne, Şeftali, Erik ve Kayısı
Tarımsal İşletme Sayısı (2010)	14.932
Büyükbaş Hayvan Sayısı (2010)	45.211
Küçükbaş Hayvan Sayısı (2010)	61.040
Ormancılık	Kızılağaç, kayın, gürgen, meşe, kestane, ladin, köknar, ardıç ve sarıçam

Karagöl (Şavşat)

Ticaret, Sanayi ve Madencilik

Gümrük Sayısı	1 (Hopa)
Liman Sayısı	1 (Hopa)
Tır Garajı Sayısı	1
Başlıca Sanayi Kolları	Bakır İşletmeleri, Kamu ve Özel Sektöre ait Lif Levha Fabrika ve Atölyeleri, Çay ve Kereste Fabrikaları, Mobilya, Dokuma, Gıda ve Metal Eşya İmalathaneleri
Başlıca Yeraltı Kaynakları	Bakır, Betonit, Manganez, Kurşun ve Linyit Yatakları
Küçük Sanayi Siteleri	Hopa, Artvin, Arhavi
Küçük Sanayi Siteleri İşletme Sayısı	336
Ticaret ve Sanayi Odaları	Artvin TSO ve Hopa TSO
Esnaf Sayısı	2.126

Ulaşım, Haberleşme ve Enerji

Hava Alanı	Artvin'de havaalanı yoktur. Gürcistan'ın Batum Havaalanına 101 Km., Erzurum Havaalanına 226 Km., Kars Havaalanına 215 Km. ve Trabzon Hava limanına 233 Km. mesafededir.
Barajlar	Deriner, Borçka, Murgul ve Muratlı
İl Yolu Uzunluğu (Km.)	620
Devlet Yolu Uzunluğu (Km.)	586
Köy Yolu Uzunluğu (Km.)	4.155
Trafiğe Kayıtlı Araç Sayısı	25.637

Turizm (2011)

Turist Sayısı	328.025
• Yerli	231.116
• Yabancı	96.909

Tesisleşme

• Turizm İşletme Belgesi Tesis ve Yatak Sayısı	10/160
• Yatırım İşletme Belgesi Tesis ve Yatak Sayısı	5/450
• Belediye Belgeli Tesis ve Yatak Sayısı	99/3.152

Başlıca Turizm Merkezleri

- **Tarihi ve Kültürel Değerler (Müzeler, Kaleler, Köprüler, Camiler, Türbeler, Kiliseler, Manastırlar) :**
Artvin Livane Kalesi, Boselt Kalesi, Kuvarshan Kalesi, Yukarı Hot Kalesi, Gevhernik Kalesi, Kalmaklı Kalesi, Kolarçet Kalesi, Petoban Kalesi, Petrik İsmail Kalesi, Ardanuç (Ferhatlı) Kalesi, Ciha Kalesi, Şavşat (Satel) Kalesi, Bilbilan Kalesi, Ardanuç İskender Paşa Camii ve Türbeleri, Hopa Su Gören Camii, Merkez Salih Bey Camii, Arhavi Ortacalar Camii, Borçka Muratlı Camii, Berta Köprüsü ve Arhavi Ortacalar Çifte Kemer Köprüleri, İşhan Kilisesi, Dört Kilise Manastırı, Barhal Kilisesi, Porta Manastırı, Dolishane Kilisesi, Bulanık Kilisesi, Tibet Kilisesi, İbriga Şapeli
- **Turizm Merkezleri, Yaylalar ve Göller**
Artvin Yusufeli-Kaçkar Turizm Merkezi, Artvin Kafkasör Turizm Merkezi (Kafkasör Yaylası), Mersivan Yaylası, Sahara Yaylası, Bilbilan Yaylası, Arşivan Yaylası, Borçka ve Şavşat Karagöller, Yıldız Gölü, Karçal Dağları, Kaçkar Dağları, Damar Karagöl, Deniz Gölü, Arsiyan Yaylası ve Gölleri
- **Spor Amaçlı Turizm Akarsu Sporları:**
Rafting, katamara ve kano vb. (Çoruh Nehri ve Barhal Çayı)
Dağ Tırmanışı ve Doğa Yürüyüşleri: (Kaçkar Dağları), Yamaç Paraşütü ve Çim Kayağı: (Şavşat ve Ardanuç)
- **Kamp ve Karavan Turizmi**
Kemalpaşa Plajı ve çevresi, Kafkasör Orman İç Dinlenme Yeri, Borçka Karagöl, Şavşat Karagöl, Hatilla Vadisi, Sahara, Yusufeli Kaçkar Turizm Merkezi ve Yusufeli Çevreli Köyü Rafting Kamp Merkezi.
- **İnanç Turizmi**
İşhan Kilisesi, Dört Kilise Manastırı, Barhal Kilisesi, Porta Manastırı, Dolishane Kilisesi, Bulanık Kilisesi, Tibet Kilisesi, İbriga Şapeli
- **Doğa Turizmi** Kemal Paşa Şavşat Karagöl Plajı, Borçka Karagöller Kafkasör, Camili (Macahel) Havzası, Çoruh Vadisi, Cehennem Deresi Kanyonu, Sahara Yaylası ve Kocabey Kışlası, Kaçkar Dağları, Karçal Dağları
- **Kuş Gözlemciliği** Hopa, Murgul, Borçka ve Artvin'in yüksek tepeleri
- **Kış Turizmi** Heliski-Artvin Atabarı Kayak Merkezi (heliski/kayak sporu), Kaçkar ve Karçal Dağları (Heliski)

Eğitim, Kültür, Spor ve Basın

Okuma Yazma Oranı (2010)	% 90,1
Üniversite Çoruh Üniversitesi	
• Fakülte Sayısı	5
• Enstitü Sayısı	2
• Yüksek Okul ve Meslek Yüksekokul Sayısı	5
• Akademik Personel Sayısı	111
• Öğrenci Sayısı	3.287
Okul/Kurum Sayısı	239
SBS Türkiye Sıralaması	50
Derslik Sayısı	1.729
Öğrenci Sayısı	29.802
Öğretmen Sayısı	1.947
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayıları	
• İlköğretim	16
• Orta Öğretim	20
• Mesleki ve Teknik Eğitim	22
Yerel Gazete Sayısı (Günlük) (İlçeler Dahil)	16
Okullaşma Oranları	
• Okul Öncesi Eğitim (%)	58,20
• İlköğretim (%)	99,05
• Orta Öğretim (%)	85,43
Sit Alanları	5
Tiyatro Sayısı	2
Sinema Sayısı	2
Kütüphane Sayısı	8

1. Artvin Valiliği (www.artvin.gov.tr)
2. Artvin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (www.artvinkultur.gov.tr)
3. TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2011
4. Artvin İl Milli Eğitim Müdürlüğü (artvin.meb.gov.tr/)
5. Çoruh Üniversitesi (www.artvin.edu.tr)
6. TİM, Türkiye İhracatçılar Meclisi, İller Bazında İhracat Rakamları, 2011 (www.tim.org.tr)
7. TOBB, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (www.tbb.org.tr)
8. Artvin Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü (www.artvintarim.gov.tr)
9. Artvin İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü

Türkiye'nin En Büyük Atatürk Heykeli

DOKA Destekleri

PROGRAM ADI	PROJE TUTARI (₺)	DESTEK TUTARI (₺)	PROJE SAYISI
Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı	1.688.032	1.266.024	3
Turizmde Bölge Potansiyelinin Harekete Geçirilmesine Yönelik Mali Destek Programı (Kar Amacı Gütmeyen)	2.269.156	1.679.769	9
Turizmde Bölge Potansiyelinin Harekete Geçirilmesine Yönelik Mali Destek Programı (Kar Amacı Güden)	1.078.782	652.471	5
Doğrudan Faaliyet Desteği	189.890	189.890	4
Teknik Destek Programı	34.430	34.430	3
Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Mali Altyapı Destek Programı	1.980.848	1.047.141	4
Tarıma Dayalı Sanayi Mali Destek Programı	1.288.712	643.455	4
TOPLAM	8.529.850	5.513.180	32

Bu Sayımız ; 8.sayı olup Artvin'in plaka kodu
08 Artvin Özel Sayısı olacaktır.Dolayısıyla
DOKA Artvin Yönetim Kurulu Üyeleriyle röportaj
yapmak istedik.

Öncelikle Artvin Valisi Sayın Necmettin Kalkan ile
röportaj yaptık.

DOKA'nın Yönetim Kurulu Üyesi ola-
rak Artvin'in kalkınmada öncelikleri nelerdir?
Artvin'in hangi alanlarda, nasıl bir eksen de yürü-
yebilir? Buna ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Topografik yapı ve coğrafi konumun sosyal ve eko-
nomik hayat üzerinde belirleyici etkiye sahip olduğu
Artvin'de, Çoruh Nehri ve yan kolları üzerinde uygu-
lamaya alınan ve 3'ü tamamlanmış olan 7 adet bü-
yük hidroelektrik santrali ile il ve devlet karayollarının
yapımları nedeniyle 1999 yılından bu yana adeta bir
şantiye görüntüsü hakimdir. Haliyle bu durum; henüz
kalkınma sürecinde olan ilimizin yatırım ikliminin şekil-
lenmesine olumsuz etki etmektedir. Yıllara sari toplam
proje bedelleri itibariyle çok büyük bütçeleri ihtiva eden
bu baraj ve yol yapımları beraberinde getirdikleri bu ye-
niden yapılanma sürecinde oluşan yeni koşullarda, ya-
tırmacıların ilimize yönelik yatırım tercihlerini yazık ki
ötelemelerine veya ilimiz dışına kaydırmalarına neden
olmaktadır.

İlimiz potansiyellerini değerlendirdiğimizde; mev-
cut koşullarda ağırlıklı olarak çay tarımına dayalı ima-
lat sanayinin sınırlı olduğunu, tarım ve hayvancılığın
gelişme potansiyeli olmakla birlikte henüz iç tüketi-
me ve komşu illere yönelik üretim yapısına sahip oldu-
ğunu, ticaret sektörünün de Sarp Sınır Kapısı ve Hopa
Limanı'na sahip olmamıza rağmen üretim yapan bir il
olmadığımız için henüz yeterince değerlendiremiyoruz.

Bu koşullarda ilimiz için lokomotif sektör olarak
başta turizm sektörü olmak üzere hizmetler sektörü ön
plana çıkıyor. Dolayısıyla Artvin ilinin kalkınmasına gi-
den yol en başta turizmden geçiyor diyebilirim.

Son çıkan Teşvik Yasasına göre Artvin
4.Teşvik Bölgesi'nde yer almaktadır. 4.Teşvik
Bölgesi'nde olmanın Artvin'e getireceği avantaj
veya dezavantajlar nelerdir?

Geçmiş yıllardaki teşvik uygulamalarının Artvin'i
cazip kıldığı söylenemez. Uygulanan teşviklerle iş dün-
yasının Artvin'e ilgi beslediğine ilişkin herhangi bir
emare ne yazık ki halen yoktur. Bölgemiz illeri olarak
değerlendirirsek; Trabzon veya diğer Karadeniz illerinin
sahip olduğu avantajlar ve yatırım koşulları, aynı bölge-
nin ili olarak daha büyük mahrumiyetler içinde bulunan
Artvin'in lehine bir sonuç doğurmasının güç olduğunu
değerlendirmekle birlikte mevcut koşulları lehimize çe-
virmenin gayreti içinde olacağız.

İlimizin 4. Bölgede yer alması, baraj yatırımları do-
layısıyla kişi başına düşen yatırım tutarının yüksek ol-
ması ve Artvin ilinin görece yüksek sosyoekonomik
düzeyi bu kategoride değerlendirilmesine yol açmıştır.
diye düşünüyorum.

Bölgesel teşvikten ziyade, bölgelerin potansiyelini
dikkate alan sektörel bazlı teşviğin ilimize faydası olur
kanaatindeyim. Artvin'de turizm sektörü, 6. bölgenin
sahip olduğu desteği alabilmeli. Yine de ilimizde özel
sektör ve kamu kesimi, bugüne kadar olduğu gibi bun-
dan sonra da işbirliği ve dayanışma içerisinde Teşvik
Sistemince sağlanan yatırım indirimi ve katkı unsurları-
nı en iyi şekilde değerlendirecektir.

Artvin'e hangi alanlarda yatırım yapılabilir? Yatırım potansiyeli olan sektörler nelerdir? Artvin'e yatırım yapacak yatırımcılara önerileriniz nelerdir? DOKA olarak bu kapsamda ne gibi faaliyetler yürütülebilir?

"Uygun Yatırım Alanları Kriterleri" açısından değerlendirildiğinde; mevcut koşullarda yeterince cazip görülmeyen ilimiz yatırım ikliminin, baraj ve hidroelektrik santralleri yapımı kapsamında programlanan il ve devlet karayollarının inşası ve uygulanan baraj ve HES projelerinin tamamlanarak Çoruh Vadisi boyunca baraj göllerinin oluşması, Hopa-Borçka Bölünmüş Yolu ve Cankurtaran Tüneli'nin hizmete sunulması sonrasında, başta turizm ve hizmetler sektörleri olmak üzere, çeşitli alanlarda yatırım yapılabilecek uygun koşullara sahip, cazip bir il konumuna geleceğini rahatlıkla söyleyebilirim.

Sarp Kara Hudut Kapısı ve Hopa Limanı ile hem kara hem de deniz sınırına sahip birkaç ilden biri olan ilimizin havayolu ulaşımımız, Trabzon ve Erzurum Havalimanları üzerinden sağlamakta iken, Sarp Kara Hudut Kapısı'ndan 15 dakika araç mesafesinde bulunan ve Ülkemiz ile Gürcistan Cumhuriyeti arasında imzalanan anlaşma ile Ankara ve İstanbul uçuşları ile iç hat statüsünde ortak kullanıma açılmış olan Batum(Hopa) Havaalanı üzerinden sağlanmaya başlanmıştır.

Yatırım programları kapsamında devam edilen büyük projelerin tamamlanmasıyla il olarak sahip olduğumuz ancak henüz değerlendiremediğimiz bu ayrıcalıklı konumumuz ve ekonomik potansiyelimizi ülkemiz ekonomisine kazandırabileceğimizi, Artvin'i, yakın bir gelecekte cazibesi olan yatırım merkezlerinden biri konumuna getirebileceğimizi görüyoruz.

Artvin'in en cazip yatırım alanın turizm sektörü olduğunu söylüyoruz. Bu söylemi aslında neredeyse bütün illerimizin de söylediğini, illeri özelinde bu sektörü geliştirmeye çalıştıklarını görüyoruz. Her il kendi potansiyellerini ön plana çıkararak potansiyellerini değerlendirmeye, pazarlamaya çalışmaktadır. Ben Artvin'in sahip olduğu kaynakları, doğal zenginlikleri, kültürel değerleri ile diğer illerimizle kıyaslanmayacak ayrıcalığa sahip olduğunu

düşünüyorum. İlimizin, gerek ulusal ve gerekse uluslararası yazılı ve görsel iletişim araçlarında kendine önemli yer bulduğunu görüyoruz. Bunun haklı gerekçeleri var.

Milli parkları, zengin flora ve faunası, doğal gölleri, baraj gölleri ve nehirleri ile zengin su kaynakları, birbirini takip eden doğa harikası vadileri, yeşil ile mavinin birleştiği sahilleri, doğa sporlarının yapıldığı dağları, yaylaları, kış sporlarının yapılabildiği kayak tesisi, tarihi eserleri, yöresel taş ve ahşap evleri, festival ve yayla şenlikleri ile son yıllarda yerli ve yabancı turistlerin ilgisini artan oranda çeken müstesna bir il'dir Artvin.

Artvin sahip olduğu bu değerleri ile Artvin diğer illerimizde bulunmayan çok sayıda değeri turizm sektörüne sunabilme ayrıcalığına sahiptir. Bunun yanı sıra, evrensel değerler ile yerel sosyo-kültürel değerleri özümseyen toplumsal yaşam kalitesi sektörün gelişimi için en önemli unsurlardan biri olan insan kaynağına da sahiptir Artvin. Bu değerleri ve zenginlikleri ile Artvin; kendi kriterlerinde turizm sektöründe geleceği olan ve halen bakir bir il konumundadır.

Dışarıdan yatırımcı çekebilecek cazip alanları itibarıyla değerlendirdiğimizde, bir yörenin doğal kaynak potansiyelini meydana getiren tarım, hayvancılık, ormancılık, ve madencilik sektörleri, kolaylıkla herhangi bir ürüne dönüştürülebilen hammaddelerin elde edildiği sektörler olarak yörenin gelişimine doğrudan etkili olan sektörlerdir ve bu sektörler bulundukları yörenin gelişimi açısından büyük önem arzeder.

Bu açıdan değerlendirildiğinde, yüzölçümünün % 57'si ormanlık alanlardan oluşan, tarım ve hayvancılık sektöründe alternatif üretim olanakları sunan, bu sektörlerle ilaveten zengin yer altı ve su kaynaklarına sahip olan Artvin bu yönleriyle de uygun yatırım olanakları sunmaktadır.

İlimizde geliştirmeye çalıştığımız sektörlerden biri de tarım sektörüdür. Artvin tarımında gübre ve ilaç tüketimi son derece sınırlıdır.

Dolayısıyla organik tarıma elverişli bir üretimin başlatılması ve sürdürülmesi imkan dahilindedir. Organik tarımın geliştirilmesini çok önemsemekteyiz.

Ülkemizin tek “Biyosfer Rezerv Alanı” ilimizde bulunmaktadır. Dolayısıyla bitki ve orman örtüsü, endemik bitki türlerinin zenginliği, coğrafi yapı, arıcılık için uygun üretim olanakları sunmaktadır. Keza hayvancılık için son derece uygun koşullar bulunmaktadır.

İlimizde; pazara yönelik tarımsal üretim alanları olarak, hayvancılık, arıcılık ve kültür balıkçılığının gelişme potansiyeli yüksek üretim konuları olduğunu görmekteyiz. Bu nedenle, bu alanlardaki tarımsal üretim faaliyetlerinin çeşitli araçlarla desteklenmesinin ilimiz ekonomisi açısından stratejik bir öneme sahip olduğunu düşünüyorum.

Özel sektör sermaye girişinin az olduğu ilimize yatırımcıları çekme çalışmalarımıza DOKA'nın da aktif destek sağlamasını, yatırımcıları yatırım yapmaları için cesaretlendirici çalışmalar yapmasını, il dışındaki girişimcilere yönelik olarak mevcut yatırım potansiyelinin, yatırım fırsatlarının etkin olarak tanıtımının yapılmasına katkılarını bekliyoruz.

Valilik olarak; özel sektörün gelişimi için, işbirliği içinde yönlendirici, ilgili mevzuat ve olanaklar dahilinde her türlü desteği vermenin gayreti içindeyiz.

Sayın Valim sizce, Artvin gelişimini hangi konseptte (eğitim, sanayi, turizm, sağlık) olmalıdır? Hangi sektör Artvin'i daha ileri taşıyabilir?

Biz ilimizde konsept olarak sıklıkla tekrar ettiğimiz gibi başta turizm olmak üzere tarım, hizmet ve eğitim sektörlerinin öncelikli sektörler olduğunu değerlendiriyoruz. Artvin, Antalya'dan sonra en zengin Milli Parka sahip bir kent. Sahara Milli Parkı, Hatila Vadisi Milli Parkı, Tabiat Koruma Alanları, Yusufeli Av Yaban Hayatını Geliştirme Sahası, Camili Biyosfer Rezerv Alanı, Borçka ve Şavşat Karagöller, Mersivan Kayak Merkezi,

Yusufeli Rafting ve Kano Parkurları, Kaçkarlara yürüyüş güzergahları, Traking zengin Ekoturizm imkanlarına sahibiz. Ev pansiyonculuğu bölgemizde yaygın olmakla birlikte, özellikle tur operatörlerine hitap edecek, nitelikli konaklama tesislerine ihtiyacımız var. Bölgemize özel, sektörel bazda, turizm yatırımlarının teşvik edilmesinde fayda görüyorum.

Sarp Sınır Kapısından pasaportsuz geçişler yapılmaktadır. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? İkinci sınır kapısının açılması yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?

Sarp sınır kapısından kimlikle geçişler ticaret ve turizm hacmini artırmaya yöneliktir. Tabii ki iki tarafın da kazançlı çıkması arzu edilir. Halihazırda geçişler bu amaçlara hizmet ediyor olsa da, sağlanan geçiş kolaylığının toplumda bazı sosyal yaralara yolaçma ihtimalini de gözardı etmiyoruz. Batum (Hopa) Havalimanını ortak kullanıyoruz. THY İç Hat statüsünde İstanbul ve Ankara'dan düzenli seferler gerçekleştiriyor. Bölgemiz için oldukça önemli olan bu uygulama, kimlikle geçiş kolaylığıyla desteklenmekte.

Artvin İli olarak, Acara Özek Bölgesi Başbakanı Sn. Levan Varsolomidze ile yakın işbirliği içerisindeyiz. “İki ülke, tek tatil.” ortak sloganımız. Bu yıl EMITT fuarına ortak standla birlikte katıldık ve dostluk ödülünü aldık. Turizm ve Kültür alanında işbirliğini devam ettirirken, diğer taraftan Ticaret Odalarımız da yakın diyalog içerisinde. Elbette, kimlikle geçişler varolan ilişkilerimizi güçlendirecektir. Bu arada Muratlı'da ikinci bir kara hudut kapısının açılması yönünde çalışmalar da devam etmektedir.

Deriner Barajı kemer gövdesiyle kendi tipinde Avrupa'nın en büyüğü, dünyanın 6. büyük barajı olup, havza genişliği 70 km'yi bulacaktır.

DOKA ve çalışanlarından beklentileriniz nelerdir? DOKA'nın gelişim sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz ve sizce nasıl bir işlev görmelidir?

DOKA henüz yeni bir kurum. Bununla birlikte kısa zamanda önemli bir mesafe katetti. Gerek özel sektör ve gerekse kamu sektörlerinde yapılacak yatırımların desteklenmesinde, insan kaynaklarının geliştirilmesinde sağlayacağı desteklerle DOKA'nın önemli bir işlevi olacağını düşünüyorum. DOKA personelinin illerde yararlı çalışmalar yaptıklarını görüyoruz. İllerimizde görev yapan Yatırım Destek Ofisleri'nin önümüzdeki yıllarda bölge yatırımcılarını yönlendirici ve hibe uygulamalarını geliştirici yöndeki başarılı çalışmalarını daha da etkin ve verimli düzeye taşıyacaklarını görüyorum.

Deriner Barajı Türkiye'nin yükseklik olarak en yüksek barajı olma özelliğine sahiptir. Yapılacak diğer barajlar ile Artvin'e ne gibi katkılar sağlayacaktır?

Deriner Barajı kemer gövdesiyle kendi tipinde Avrupa'nın en büyüğü, dünyanın 6. büyük barajı. İnşaatı devam eden baraj ve HES projeleri ile bunların rolekasyonları Artvin'e istihdam anlamında önemli bir katkı sağlıyor. Çalışanların %69'u ilimizden. Diğer barajlarla birlikte enerji üssü halini alacak olan ilimiz, barajların tamamlanmasıyla birlikte ülkemiz ekonomisine de önemli katkı sağlayacaktır. Cari açığımızın yarısı enerji ithalinden kaynaklanıyor. Kendi kaynağımızı kullanmak zorundayız.

Bölgemiz biten barajlarla yeniden şekilleniyor. Baraj göllerini ve çevresini hem spor aktivitelerine hem de turizme kazandırma amaçlı yoğun çalışmalar içerisindeyiz. Göl alanlarını aynı zamanda su ürünleri üretimi amaçlı olarak değerlendirmek istiyoruz.

Borçka Barajında kafes balıkçılığı yapılan tesislerimiz var. Belirlenmiş alanlarda ÇED kaynaklı izin sorunları var. Tarım alanlarının kaybedilmesinden doğan gelir kaybının 3 katını balıkçılıktan elde edebiliriz. Ancak, ÇED engelinin süratle aşılması gerekiyor. Bu yönde de çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Uluslararası İşbirlikler konusundaki görüşleriniz nelerdir? Bu konularda DOKA nasıl bir çalışma yapmalıdır?

Uluslararası geziler, etkinlikler ve işbirliği içinde uygulanan projeler, gerek kurumsal yapıların gerekse insan kaynaklarının geliştirilmesi adına çok önemli kazanımların sağlanabileceği organizasyonlar. DOKA Bölgesi illerimizin bu kapsamdaki deneyimlerini geliştirmelerine katkı sağlayacak çalışmaları yaygınlaştırmalarının çok yararlı olacağını düşünüyorum. Bu çalışmalarını DOKA'nın desteklemesi, yönlendirmesinin önemli bir yararının da DOKA illerinin ortak hareket etme, ortak kararlar alma, işbirliği anlayışı içinde birbirini destekleme ve tamamlama anlayışı içinde çalışmalar gerçekleştirme yeteneğinin gelişmesine katkı sağlaması açısından önemsiyorum.

Artvin Belediye Başkanı Sayın Emin Özgün Artvin'e ve bölgemize yönelik tespitlerini sizler için anlattı.

Başkanım, DOKA'nın Yönetim Kurulu Üyesi olarak Artvin'in kalkınmada öncelikleri nelerdir? Sizce, Artvin'in gelişimini hangi konsepte (eğitim, sanayi, turizm, sağlık) olmalıdır? Hangi sektör Artvin'i daha ileriye taşıyabilir? Bu bağlamda Artvin Belediyesi'nin yürüttüğü faaliyetler nelerdir?

Öncelikle belediyecilik insanların mutluluk duyabileceği bir kent kültürü yaratmaktır. İnsanları, içinde yaşarken mutlu olabilecekleri bir kentsel yapıya kavuşturmaktır. Bunun yanında da belediyenin o ilin kalkınmasında ve geleceği noktasında bir takım projeler geliştirmesi gerekir.

Artvin, bir eğitim ve eko-turizm kenti olacaktır. Böyle bir hedefi ve planlaması var. Artvin'in eğitim ve turizm kenti olması Valilik, Belediye ve diğer örgütlerin ortak aldığı bir karardır. Artvin, Arhavi'den başlayıp Gürcistan'a kadar uzanan coğrafyada tarım arazisi çok olmayan bir ildir. Biz de bu gerçeği yaşarken nasıl doğru karar veririz diye araştırdık ve netice olarak Artvin bir eğitim ve turizm kenti olması yönünde adımlarımızı attık.

Artvin, asayiş yönünden sakin ve suçun çok az olduğu bir kenttir. Artvin, eko-turizm değerleri açısından çok zengin bir ildir. Artvin göçmen kuşların geçiş yeridir.

Bunun bile özel turistleri vardır. Bu değerli bir turizmdir. Bütün bu değerleri bir araya getirdiğinizde Artvin eko-turizm yönünden oldukça zengin bir ildir. Yerel yönetim olarak bunun altyapısını hazırlamaya çalışıyoruz. Alışveriş merkezinin de olacağı 4 yıldızlı 200 yataklı bir otel planladık. Arazisini belediye veriyor. Özel sektör marifetiyle hayata geçecektir. Girişimcilerimiz az olduğu için bunun öncülüğünü yapmaya çalışıyoruz. DOKA'nın destekleriyle Borçka Baraj gölü kenarında yatırım yapacağız. Burada 60 yataklı bungalov evlerden oluşan turistik tesis yapmayı planlıyoruz. 200 yataklı 4 yıldızlı otel, 60 yataklı turistik tesis ve özel sektör tarafından yapılacak devre mülkler ile Artvin tesis yönünden de daha iyi hale gelecektir. 10 yıllık performansla Artvin eko-turizm noktasında hak ettiği yeri alacaktır.

Üç ay kayak, üç ay av turizmi, barajlar yapılırca burada oluşacak baraj göllerinde su sporları, balıkçılık. Deriner Barajı'nın uzunluğu 70 km. Barajlar bittiğinde Artvin göller arasında bir il olacak. Buraya gelen turist bir de başka bir ülkeyi Gürcistan'ı görme imkanına sahiptir. Bu durum Artvin için çok önemli bir avantajdır.

Artvin'in eğitim kenti olma noktasında zaten devletimizin katkıları var. Şu anda üniversitede 4 bin öğrenci öğrenim görmektedir. Bu sayı Artvin için az değildir. Sanıyorum Artvin'in geleceğinde bu rakam 10 bin civarlarına ulaşacaktır. Bu Artvin için müthiş bir rakamdır. Eğitim böylelikle kendi mecrasında yürüyor.

Bu tesislerde kalifiye eleman çalıştırılması yönünde yapılmış ve yapılacak sosyal projeler var mı?

Tabi tesisleşme kadar bu tesislerde çalışacak personelin de kalifiye olması çok önemlidir. Artvin genelinde belediye olarak sivil toplum örgütleriyle birlikte yürüttüğümüz bazı eğitim projelerimiz var. Ama burada biz asıl olarak ve öncelikle Artvin Üniversitesi'ne bağlı turizm meslek yüksekokulları istiyoruz.

Baraj göllerinden nasıl faydalanılabilir?

Baraj gölleri üzerine şu anda balıkçılık faaliyetleri yapılmaktadır. Tüm barajlar bittiğinde balıkçılık daha da artacaktır. Baraj gölleri aynı zamanda doğa turizminin bir parçasıdır. Akdeniz'de yapılan mavi turlar gibi

burada da yeşil turlar olacaktır. Bu tekne turları sayesinde ayrıca bununla ilgili tamircisi, boyacısı, teknede çalışanlar gibi yan kolları da olacaktır. Böylelikle bir istihdam sağlanacaktır. Baraj gölleri de yukarıda saydığımız turizmin bir parçasıdır.

Son açıklanan teşvik paketinde Artvin 4. bölgede yer almaktadır. 4. bölgede yer almanın Artvin'e getireceği avantaj veya dezavantajlar nelerdir?

Ben bir belediyeciyim. Belediye başkanım. Bu işin ekonomik boyutudur. Hatta Ticaret Odası Başkanı ile görüştüm. Mutlaka Artvin bundan yararlanacaktır. Bir teşvik var. Bu konuyla ilgili insanlarımız bundan yararlanacaktır. Mutlaka faydası olacaktır.

DOKA ve personelinden beklentileriniz nelerdir? Hangi alanlarda ve nasıl bir çalışma yapmalarını istersiniz?

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'ndan beklentilerimize cevap alıyoruz. DOKA, ülkemizde kurulan ajanslar içinde en çok ile sahip ajanstır. Faydalı olduğuna inanıyorum. Daha da faydalı olacağını düşünüyorum. DOKA'nın katkı yaptığı projeleri daha çok tanıtmalısınız. Desteklerinizi daha fazla tanıtmalı, daha fazla başvuru gelmesinin sağlanması yönünde çaba harcanmalısınız. Bence DOKA, kısa zamanda istenilen ihtiyaçlara cevap vermiştir.

DOKA Bülten'in diğer konuğu Artvin İl Genel Meclis Başkanı Sayın Hasan Temiz Artvin'e özel açıklamalar yaptı.

Başkanım, Özel İdare, Artvin'de turizm alanında ne gibi faaliyetler yürütüyor?

Artvin çok güzel ve el değmemiş doğaya sahiptir. Her nedense bugüne kadar turizm açısından yeterli tanıtımı yapamamışız. DOKA sayesinde desteklenen bazı projeler ile bunu gerçekleştirmiş oluyoruz. Giden sayın valimiz de turizmcileri buraya davet ettiler. Vatandaşa seminerler verdirdiler. Bu da çok iyi oldu. Çünkü bazı turizm yatırımcıları Artvin'i ücra köşe bildiklerinden tercih etmiyorlardı. Hem ilimizde hem de ilçelerimizde girişimcilerimiz turizm alanında yatırım yaptılar. DOKA'da çalışanların tavsiyelerini son derece önemsiyorum. Bizim insanımız gördükten sonra işi daha çok sahipleniyor. DOKA ilimizde güzel şeyler yaptı. Daha güzel şeyler yapacağını da umuyorum. Özellikle Şavşat'ta turizm alanında Kaymakamlığın tanıtım projesi, Bey Konağı onarım projesi ve Laşet Alabalık Tesislerinin ek bungalov ev yapımı gibi projelere sayesinde etkin bir destek sağlandı.

DOKA'nın 2012 yılında çıktığı Tarıma Dayalı Sanayi alanında ilimizin özellikle Şavşat, Ardanuç ve Yusufeli ilçeleri özellikle sebze üretimi alanında son derece müsait arazi yapısına sahiptir.

Şavşat Yavuzköy'de bulunan Seyir Terası hakkında bilgi verir misiniz?

Şavşat ilçesinde bağlı Yavuzköy sınırları içerisinde birkaç köye ve dağlara hakim güzel bir tepe vardır. 2010 yılında burası seyir tepesi yapıldı. Burada daha önceden yapılmış olan 12 adet bungalov tipi ev vardı. Fakat bu evler bugüne kadar kullanılmıyordu. Bugünkü Kaymakamımız Sayın Abdullah Köklü,

İstanbul'a kadar gidip ev sahipleri ile görüştü ve bu evlerin, 10 yıllığına bir protokol yapılarak belirli zamanlarda onların kalmaları yönünde anlaşma yapıldı. Burayı turizme kazandırmak amacıyla Şavşat Kaymakamlığı Köylere Hizmet Götürme Birliği olarak burasını aldı. Bunun yanındaki Hazine arazisini 49 yıllığına kiraladık. Bu mekanda tamamen ahşaptan Şavşat evi yapacağız. Hazırlıkları yaptık. Burayı da turizme kazandırma adına bitirmeyi hedefliyoruz. Burası bittiğinde gelen misafirlerimize doğal ortamda yumurtasıyla, yağıyla, peyniriyle hizmet vermeyi düşünüyoruz.

Ayrıca ilimizde yamaç paraşütü yapılabilecek özellikle de Şavşat tarafında son derece uygun mekanlar bulunmaktadır. Ancak yeterince tanıtılmadığı için pek bilinmemektedir. Buralarında tanıtımını yaparak turizme kazandırmayı hedefliyoruz.

Artvin'e yatırım yapmak isteyen yatırımcılara önerileriniz nelerdir? DOKA ile nasıl bir işbirliği yürütülebilir?

Kış mevsiminin uzun olması özellikle turizm alanında yatırım yapmak isteyen yatırımcıları olumsuz etkilemektedir. Bu yüzden turizmcilerimiz buraya kalıcı yatırım yapmayı düşünmüyorlar. Ancak küçük çaptaki yatırımcılarımız gerek pansiyonculuk gerekse bungalov ev şeklinde yatırım yapmaktadırlar.

Hem Sahara hem de Ardahan tarafından kış turizmine yönelik çalışmalar yapmaktayız. Kış turizmini gerçekleştirebilirsek yatırımcılarımız daha da hevesli olabilir ve yatırım yapabilirler. Yatırımcılarımızın hem yaz hem de kış turizm olanaklarını gördüklerinde daha fazla yatırım yapmak isteyeceklerini düşünüyorum. Arz ve talep dengesi oluştuğunda yatırımcılar da buraya gelecektir.

Çoruh Üniversitesi'nin Artvin'e katkısı nedir? Geliştirilmesi için ne gibi yatırımlar yapılabilir?

Artvin için üniversitenin yeri bir başkadır. Üniversitenin Arhavi, Hopa, Yusufeli ilçelerinde fakülteleri bulunmaktadır. Diğer ilçelerinde de fakülte açma yönünde çalışmalar devam etmektedir. Üniversitenin şu an bulunduğu Seyitler'deki yeri yeterli değildir. Rektörümüzün İl Genel Meclisi olarak bizden bazı talepleri vardır. Biz de elimizden geldiğince yardım etmeye çalışıyoruz. Çoruh kenarında bulunan fabrika alanını önceki dönemde üniversiteye devretmiştik. Bu alanda Karayollarının ve Özel İdare'nin bakım onarım bölümü bulunmaktadır. Buraları da üniversiteye vererek sahasını genişletmeyi amaçlıyoruz. Burada bulunan trafo merkezini de buradan taşınmak suretiyle Çoruh kenarında epeyce bir alan üniversiteye kazandırılmış olacaktır. Üniversite buraya ikinci bir kampüs yapmayı düşünüyor. Burası öğrenciler için de daha cazip olacaktır. Burası şehrin girişi olması hasebiyle tercih nedenini artıracaktır. Üniversitenin şehrin gelişmesinde de çok büyük bir rolü vardır.

Sarp Sınır Kapısı'ndan pasaportsuz geçişler başladı. Bu uygulama Artvin'e neler getirdi.

Bana göre yararından çok zararı oldu diye düşünüyorum. Vatandaş olarak özellikle ucuz yakıt alma konusunda avantajı olabilir. Ancak ahlaki yönden faydasından çok zararı olduğuna inananlardan biriyim. Hem ahlaki hem de maddi yönden çok büyük kaybımız olduğunu düşünüyorum. Bu süreçte Türkiye'den daha çok para gitmiştir.

DOKA ve personelinden beklentileriniz nelerdir? Ne gibi çalışmalar yapmalarını istersiniz?

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın kurulmuş olmasını bölgemiz ve özellikle de ilimiz açısından büyük bir şans olarak değerlendiriyorum. Yatırım destek ofislerinin ilimizde açılmasıyla daha rantabl hale gelmiştir. Alanlarında yetişmiş personellerimiz kendilerine gelen girişimcilere, kamu kurumlarına yol gösterme adına önemli bir işlevi üstlenmektedirler. Güzel şeyler yapılmaktadır. Daha güzel işlerin yapılacağına inanıyorum. Özellikle yurtdışına yapılan ziyaretleri çok önemsiyorum. Çünkü bu gezilerin, buradaki güzellikleri, işleyişi görme adına çok yararlı olduğunu düşünüyorum. Buralarda yapılan güzel işleri biz kendimize tatbik etme suretiyle daha da başarılı olacağımızı düşünüyorum. Bizim insanımız görerek yapma konusunu benimsemektedir.

DOKA'yı bu hususta çok önemsiyoruz. Güzel bir kuruluş. İlimizde çok güzel işler yapıldı. Girişimcilerimizin hem teşvik alma ve hem de bazı şeyleri bilme adına DOKA'ya çok ihtiyaçları vardı. Hem yatırım destek ofisinde hem de DOKA'da diğer yetişmiş elemanlar sayesinde ilimizde çok güzel projeler oldu ve yürütüldü. Destekler alındı. Yöremiz için başlangıç oldu diyebilirim.

Bu sayımızın son konuğu ise Artvin Ticaret Sanayi Odası Başkanı Sayın Kurtul Özel, özellikle yurtdışı inceleme gezilerinin önemine değindi.

Sayın Başkan, Mart ayı başında Artvin Ticaret ve Sanayi Odasının organize ettiği Çin iş gezisi yapıldı. Bu geziden ne gibi kazanımlar elde edildi? Uluslararası ilişkiler dikkate alındığında bu tür gezilerin önemi nedir?

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi Trabzon Şubesi ve odamızla birlikte yapmış olduğumuz Çin ve Singapur gezisinin (Şanghay, Pekin ve Singapur) çok olumlu geçtiğini tahmin ediyorum. Uzakdoğu'yu görmek, ekonomisini incelemek için bu ülkelere bir ziyaret planladık. Gittiğimiz bölgelerin ekonomik yapısını, sanayisini, lojistik sektörünü inceleme fırsatımız oldu. İkili iş görüşmeleri yaptık. Bazı iş adamlarımızın ikili görüşmelerinin olumlu geçtiğini tahmin ediyorum. Çin ve Singapur gezilerinin olumlu geçtiğini düşünüyorum.

Bu tip gezilerin artmasından yanayım. Üyesi olduğumuz TOBB da bizlere devamlı surette üyelerini yurtdışında açılan fuarlara ve gezilere katılım noktasında teşvik etmektedir. "Yatan aslandan gezen tilki iyidir" misali bu tür gezileri organize etmek ve katılma noktasında daima teşvik etmekteyiz. Bu gezilerin daha da artarak devam etmesinden yanayız.

Son çıkan Teşvik Paketi'nde Artvin 4. bölge de yer almaktadır. 4. bölgede yer almanın Artvin'e getireceği avantaj veya dezavantajlar nelerdir? Artvin'in 4. Bölge de yer almasından memnun musunuz?

Şu anki teşvik uygulaması diğerlerine göre bazı farklılıklar göstermektedir. Önceki teşvik paketinde 5 bölge vardı. Bu yeni teşvik paketinde 6'ya çıkarıldı.

Arıcılık, Artvin'de hayvancılık alanında önemli bir sektör olarak ön plana çıkmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalarla ilgili bilgi verir misiniz?

Bal üretimi ilimiz için çok önemli bir gelir kaynağıdır. Önemli bir sektördür. Kafkas ırkı arılar ilimizde koruma altına alınmıştır. Bu koruma bölgemizde üretilen balı ön plana çıkarmıştır. Üretilen balın kalitesi son derece yüksektir. Markalaşma açısından büyük katkı sağlayan TEMA Vakfı'na huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Tarım İl Müdürlüğü'nün bu konularda çalışmaları vardır. Bölgemizde ayrıca ana arı üretimi mevcuttur. Üretilen balın haricinde saf Kafkas ırkı arılar üretilip satılmaktadır. Bu da arıcılık açısından önemli bir gelir kaynağıdır.

Balıkçılık alanında özellikle baraj gölleri üzerinde kurulan çiftliklerde balık üretilmektedir. Bu kapsamda Artvin'de ne gibi faaliyetler yürütülmektedir?

İlimizin sahil ilçeleri olan Hopa ve Arhavi ilçelerinde balıkçılık yapılmaktadır. Önemli de bir gelir kaynağıdır. Son zamanlarda tatlı su balıkçılığı kapsamında kafes balıkçılığı yapılmaktadır. Enerji sektörüne yönelik yapılan Borçka, Muratlı barajlarımızın üzerinde kurulan kafeslerde balık özellikle de levrek üretilmektedir.

Su tutmaya başlanan Deriner Barajı'nda da önemli oranda balıkçılık yapılacaktır. Bu barajımız yaklaşık 70 Km'lik bir havza genişliğine sahip olacaktır. Burada daha büyük oranda balık üretimi yapılacaktır. Bu da İlimize önemli bir gelir kaynağı oluşturacaktır. Bu konuda işleme gibi herhangi bir tesisimiz yoktur. Daha çok İzmir'de bulunan işleme tesisine satılmaktadır. Şu anda böyle bir tesis kurmak çok yüksek maliyet gerektirdiğinden rantabl değildir. Ancak önümüzdeki yıllarda balık üretimi artarsa bu gibi tesisler ilimizde faaliyet gösterebilirler.

Artvin'de özellikle de Merkez'de konaklama alanında uygun mekanlar bulunmamaktadır. Bu alanda herhangi bir faaliyet yürütülüyor mu?

Turizm denince akla üç şey geliyor. Üç sacayağı vardır. Birincisi ulaşım, ikincisi cazibe merkezi ve üçüncüsü ise tesisleşmedir. Bölgemiz turizm alanında cazibe merkezidir. Ulaşım noktasında yavaş yavaş iyileştirme yapılıyor. Ancak tesisleşme yönünden istenilen seviyede değiliz. Bu konuda yatırımcıları bölgemize bekliyoruz. Bu konuda yatırım yapacak yatırımcılara da bedelsiz arsa tahsisi yapılmasını önemsiyorum. Ayrıca şu anda Belediyemizin ihale ettiği 100 yataklı dört yıldızlı otel projesi vardır. İki yıl içinde bitirilmesi ön görülmektedir.

Önemli bir turizm bölgesi olan Kafkasör bölgesi, altyapı ve ulaşım olanakları bittiğinde görsel açıdan önemli bir çekim merkezi olacaktır. Burayı iyi planlarsak ileride burasını Kafkasların Davos'u olarak görmek istiyoruz. Kafkas ülkelerin ekonomik zirvesinin yapıldığı bir yer olabileceğine inanıyorum.

Alternatif turizm konusunda görüşleriniz nelerdir?

Artvin turizm ve eğitim kenti olma yolunda ilerlemektedir. Bununla birlikte Artvin alternatif turizm ve ürün çeşitliliği bol olan bir ilimizdir. Bunların içinde dağ turizmi, yayla turizmi, kano turizmi, trekking, kültür turizmi ve tarihi ve kültürel eserlerimizin çok fazla olduğundan Doğu Karadeniz'in önemli turizm kentlerinden bir tanesidir.

Sarp Sınır Kapısı'ndan pasaportsuz geçişler başladı. Bu uygulamanın Artvin için avantajları ve dezavantajları nelerdir?

Sınırların kalkmasından yanayım. 70 yıldır kapalı durumda bulunan Sarp Sınır Kapısı açılarak vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. Kimlikle geçişlerde olumsuz düşünenler var. Akaryakıt, sigara gibi sektörlerde olumsuz gelişmeler yaşanmaktadır. Buna son zamanlarda kumar sektörü de eklendi. Olumsuz bir algı var. Ancak çok acele ettiğimizi düşünüyorum. 12 Aralık 2011'de Sarp Sınır Kapısı'ndan kimlikle geçişler başladı. Üç aylık gibi kısa bir zamanda bize bir yorgunluk geldi. İzleyelim ve görelim diye düşünüyorum. Çünkü daha önce bölgemizde Rus pazarları vardı. Rus pazarlarına ilk anda ilgi çoktu. Herkes bu gibi yerlerden alışveriş yapıyorlardı. Ancak şu anda ilginin çok azaldığını görmekteyiz. Hatta bitme noktasına gelmiştir.

Artvin madencilik yönünden epeyce zengin bir bölgedir. Murgul ilçesinde bakır maden yatağı mevcuttur. Artvin'de başka maden sahaları var mıdır veya açılacak mıdır?

Murgul'da bulunan bakır maden yatağı 1950'den

beri işletilmektedir. Önce devlet eliyle işletilen maden, şimdilerde özel şirket aracılığıyla işletilmektedir. Burada 600-700 kişi civarında istihdam sağlanmakta, nakliyecilerle birlikte bu 1000'i bulmaktadır. Murgul ilçesi için son derece olumlu bir gelişmedir. Ticaret erbabı olarak madenin yerin altında değil de yerin üstünde olması gerektiğini bilen kişileriz.

Kafkasör Şenlikleri

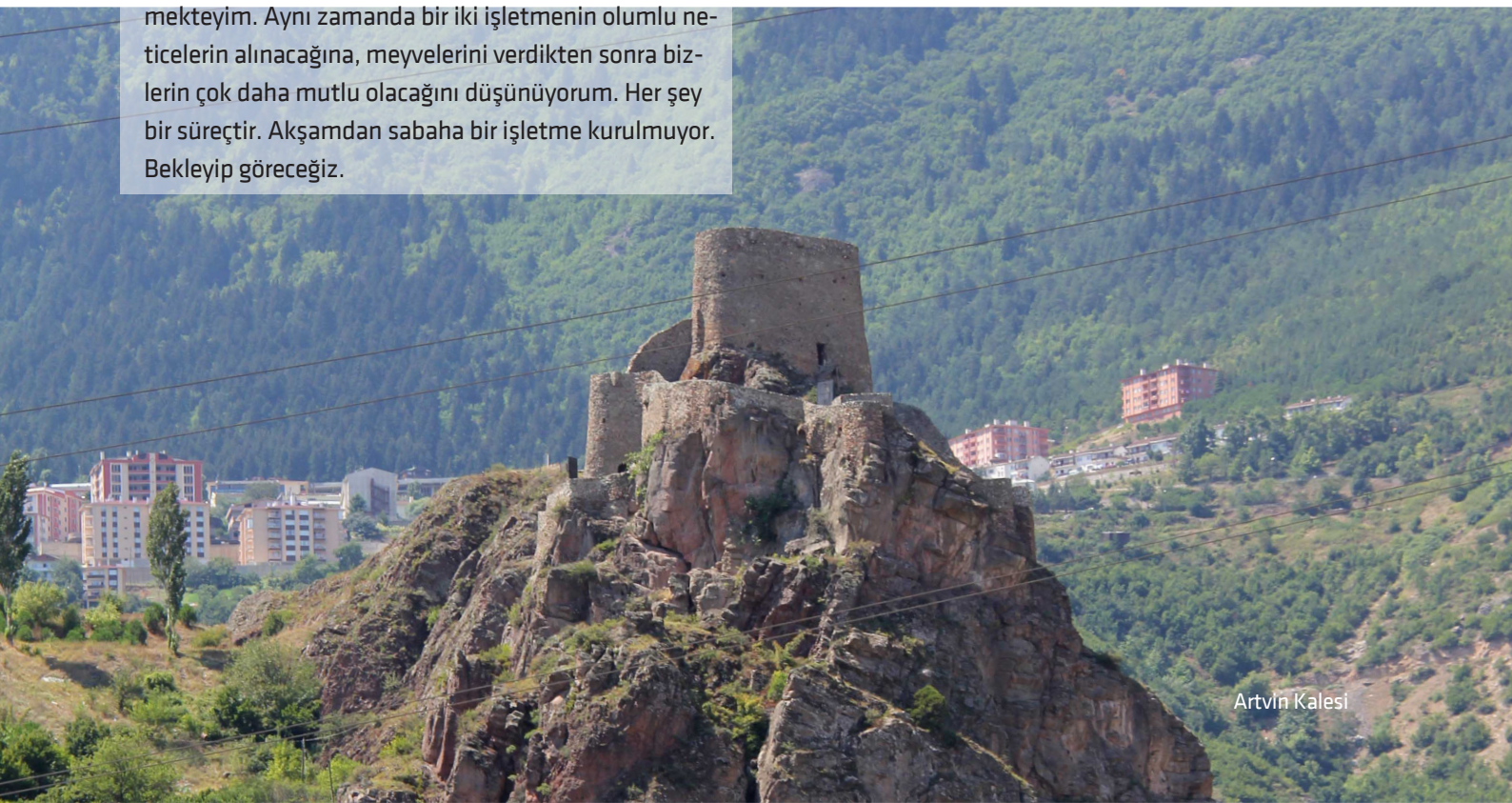
Kafkasör bölgesinde altın madeni olduğunu ve ihale edildiğini söylüyorlar. Ancak Kafkasör bölgemizi biz turizm merkezi olarak düşünmekteyiz. Ayrıca burası koruma altına alınmıştır. Bu yüzden burada altın veya başka bir madenin işletilmesine taraftar değiliz.

Artvin’de yatırım destek ofisi açıldı. Ofisin sizlere ne gibi faydaları olmuştur? Önceki ve sonraki işleyiş arasında ne gibi farklılıklar meydana gelmiştir?

Artvin’de Yatırım Destek Ofisi iki kişiyle çalışmalarını yürütmektedir. Bunu beş kişiye çıkabilirsek daha randımanlı daha etkin çalışma olabilir. Proje aşamasında bilgilendirme ve işletmelere yardım açısından buradaki YDO çalışanlarının birebir temaslarını izlemekteyim. Aynı zamanda bir iki işletmenin olumlu neticelerin alınacağına, meyvelerini verdikten sonra bizlerin çok daha mutlu olacağını düşünüyorum. Her şey bir süreçtir. Akşamdan sabaha bir işletme kurulmuyor. Bekleyip göreceğiz.

DOKA ve personelinin beklentileriniz nelerdir? Nasıl çalışmalar yapmalarını istersiniz?

Yönetim kurulu üyesi olduğum Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, geniş bir coğrafi bölgeye hitap eden ve bünyesinde 6 il ile en fazla il bulunan ajanstır. Yapılan çalışmaları gerçekten olumlu buluyorum. Geç kurulmasına rağmen kısa zamanda iyi yol kat edilmiştir. Beklenenden daha fazla performans göstermiştir. Nakdi destekler, eğitimler, bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Personel son derece donanımlı kişilerden oluşmaktadır. DOKA’nın iş adamlarımızın önünü açmak için her türlü desteği vereceğine ve bu konularda çalışma yapacağına inanıyorum.

Artvin Kalesi

DOKA Bülten'in "Başarı Hikâyeleri" sayfalarının bu ayki konuğu bölgemizin yetiştirdiği ülkemizin saygın işadamlarından Sayın Nuri Vatan.

Sayın Nuri Vatan ile Vatan Bilgisayar'ın doğuş hikâyesini, dününü bugününü ve bölgemizde yapılabilecek yatırımları sizler için konuştuk.

Sayın Vatan, bilişim dünyasının yanı sıra organik bal ve Kafkas Arı ırkı konusunda da sizlerin de ilgiyle okuyacağını düşündüğümüz son derece önemli bilgilerini bizimle paylaştı. Sayın Vatan'a teşekkür ediyoruz.

Vatan Bilgisayar ülkemizde Bilgi İletişim Teknolojileri alanında kurulan ilk şirketlerden birisidir. Vatan Bilgisayar'ın dünden bugüne kadar olan başarı öyküsünü anlatır mısınız? Bu fikir nereden doğmuştur?

Ticarette uğraşan bir aileyiz. Gençliğimizde Doğu Anadolu'da Ardahan'da işe başladık. Daha sonra İstanbul'a geldik. Burada yedek parça işine başladık. Taksim'de bulunan mağazamız otomobil yedek parça üzerine çalışıyordu. Senelerce böyle gitti. Bu arada İngiltere ve Amerika'dan bazı yabancı firmaların Türkiye mümessilliklerini aldık. Dolayısıyla yurtdışı ilişkilerimiz çoğaldı. Örneğin sadece Amerika'ya 38 sefer yapmışız.

Otomotiv sektöründe Türkiye artık hem arabasını hem de parçasını üretebiliyor. Bu nedenlerden dolayı ek bir iş yapmaya karar verdik. Mevcut firmaya bilgisayar alıp, Türkiye'de ilk bilgisayar satan firmalardan biriyim. Önceki işle bilgisayar işini bir süre aynı anda devam ettirdik. Diğer işleri askıya alarak bilgisayar işini

geliştirdik. Bu süreçte Olivetti markasının Türkiye distribütörlüğünü aldık. Ancak günün birinde İtalyan dev firma el değiştirdiğinde riske girmemek için distribütörlüğü bırakarak perakende satış üzerine yoğunlaştık. 10 sene önce bu mağazayı açtık. Böylece bilgisayar işini genişlettik.

Dünyada bilim ve teknolojinin yüzde 90'ı gelişmiş 20 ülkenin elindedir. Biz onların içinde yokuz. Bizim de bilim ve teknolojiye bu gibi ülkeleri yakalamamız lazımdır. Bunun bir takım anahtarları vardır. Öncelikle bu yeni teknolojiyi kullanacaksınız, kullandıracaksınız. Böyle bir hedef belirledik. 10 sene 35 kişi ile çalışırken şu anda Türkiye'de 2400 kişiyi istihdam ediyoruz. Nisan ayı başında 50. mağazamızı Adana'da açtık. Bu sene bu mağazalar zincirini 100'e çıkarmayı hedefliyoruz. Bunu yaptığımız takdirde istihdam sayımız 2 katına çıkacaktır.

1930'da doğdum. Şu anda 82 yaşındayım. Hala daha dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmekteyim. Bu işimizin bir parçasıdır.

Küresel sistemde bunları yapmazsanız başarılı olmanız mümkün değildir. Bütün bunları öz sermayemiz ile gerçekleştiriyoruz. Bizdeki ürünlerin raf ömrü 1 aydır. Çünkü teknolojik ürünlerin fiyatı 1 ay içerisinde değişebilir.

Teknoloji hızlı gelişen bir sektör olduğundan yenisi çıkabilir. Kur değişir, pazar payı değişir. Bu yüzden ürünlerimizin raf ömrü 1 aydır. Çalışan elemanlarımızı da içeride eğitiriz. Bu ay içerisinde Düzce'de mağaza açacağız.

60 sene önce fotoğraf çekirdim. Yine radyo tamirciliği yaptım. Bazı beceriler insanlara yeni yeni ufuklar açar.

Yazılım alanında herhangi bir çalışmanız var mı?

Bilgi kirliliği var. Yazılım ayrı bir alandır. Oğlum Hasan Vatan, Türkiye'de ilk ticari programı yazarlardan biridir. Bizim yazılım alanında yaptığımız herhangi bir çalışma şu anlık yoktur.

Samsun'da şubeniz bulunmaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde şube açmayı düşünüyor musunuz?

Doğu Karadeniz'de Trabzon Forum'da küçük bir notebook satış yerimiz vardır. Büyük bir yer arıyoruz. Çünkü bizim konseptlerimiz daha çok en az 2 bin m2 civarında olmalıdır. Müşteri mağazaya girdiği zaman aynı anda bütün hizmetleri alabilsin. Katları filan dolaşmadan bütün alışverişini yapabilmelidir. Bu yüzden tabanda en az 2 bin m2 civarında satış mağazası açmayı düşünüyoruz. Trabzon'da şube açmayı biraz geciktirdik. Ancak biz şube

açarken bölgenin milli gelirine bakarız. Fakir bir bölgede bilgisayar satmak kolay değildir. Günde 100 bin dolarlık mal satamazsak bu mağaza ayakta duramaz. Burada 60 kişi civarında istihdam sağlıyoruz. Trabzon bunu kaldırmaz. Ancak yine müşterinin ayağına gitme babında Karadeniz Bölgesi'nde özellikle de Trabzon'da şube açmayı düşünüyoruz. Personellerimizi çok iyi eğitiyoruz. Buradan ayrıldıkları zaman da Vatan'da çalıştık demeleri bile kendilerine bir ayrıcalık yaratmaktadır. Trabzon'da katsız 2000 m2'lik saha arıyoruz.

Hopa'da lise yaptırdınız? Sosyal amaçlı başka hangi yardımları düşünüyorsunuz? Bölgeden size bu gibi konularda talep var mı?

Bize her taraftan talep gelmektedir. Okul veya derslik yapılıyor. Burada bilgisayar verme konusunda talep gelmektedir. Günde nerdeyse 20'ye yakın talep geliyor. Tabii ki bu talepleri karşılamak mümkün değildir. Elimizden geldiğince yardım yapmaya çalışıyoruz.

Trabzon'da mağaza açmak istiyoruz.

Bunun için en az 2000 m² 'lik yer arıyoruz.

Arıcılık alanında çalışmalar yürütüyorsunuz. Organik bal üretme aşamasında bölgede yatırım yapmayı düşünüyor musunuz?

Kafkas arı ırkı Artvin'de üretilmektedir ve üretimi başka bir yerde yasaktır. Bu Artvin için bir şanstır. 10 senedir işimin dışında arıcılıkla uğraşıyorum. Ancak bazı gelenek ve görenekleri kıramıyorsunuz. Türkiye'nin her yerinde arı vardır. Ülke genelinde 4,5 milyon arı kovanı vardır. Organik bal konusunda Türkiye'de bu işin altyapısı yoktur. Arıcılığın Amerika'da ve Çin'de nasıl yapıldığını izlemiştir. Arjantin ortak pazara organik bal teklif ediyor. Kilosu 9 dolardan. 9 dolara burada köylüden normal bal alamıyorsunuz. Bu yüzden organik yapacağım diye normal bal üretimini aksatmak yanlış bir yöntemdir.

TEMA Vakfı ile görüşüyoruz. Macahel'e 3-4 defa gittim. Orada ana arı üretiyorlar. Arıcılık ticari işletmeyle olmaz. Bu aile işletmeciliği şeklinde olabilir. Senede bir ay hizmet edeceksiniz. 11 ay başka işle ilgileneceksiniz. Aile işletmesini kontrol etmekte mümkün değildir. Balı süzüyor, plastik bidona dolduruyor, sonra teneyekeye boşaltıyor. Plastik bidona bal girmişse biz o balı almıyoruz. Artvin'de Kafkas ırkı ana arı üretiliyor. Eğer bunu Türkiye'nin pazarına satacak kadar üretirseniz çok önemli bir gelir elde edilebilir. Türkiye'de 3 milyona yakın ana arı ihtiyacı vardır. Başka bir rakibin de yoktur. İstesene bunu üretebilirsin.

Organik bal üretimi konusunda kanuni altyapıya da ihtiyaç vardır. Organik bal üretimi için en az 5 km²'lik bir saha gerekir. Bu saha etrafında 1 km'lik koruma şeridi olmalıdır. Bu şeridin üzerinde yapılaşma olmaması gerekmektedir. Elektrik santrali olmayacak. Karayolu olmayacak. Organik olabilmesi için böyle bir yerde bal üretmeniz gerekir.

ULUSLARARASI GEZİLERİN ÖNEMİ

Bilindiği üzere yaklaşık 2 yıl önce fiilen faaliyete geçen Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 5449 sayılı kanun kapsamında en önemli görevlerinden birisi Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak ve Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

Ajansımızın misyonu “Ulusal ve yerel kalkınma planlarında ve programlarında öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak kamu, özel sektör ve sivil toplum arasındaki işbirliğini geliştirerek, bölgede sürdürülebilir ekonomik, çevresel, sosyal kalkınmayı sağlamak ve bölgenin rekabet edebilirliğini ve uluslararası tanınırlığını arttırmaktır.” Ajansımızın vizyonu ise “Ekonomisi güçlü, yenilikçi ve rekabetçi, sosyal yönden gelişmiş ve bütünleşmiş, altyapısı tamamlanmış, sürdürülebilir çevre ve yüksek yaşam kalitesine sahip bir Doğu Karadeniz Bölgesi” olarak tanımlanmış ve bu misyon ve vizyon doğrultusunda çalışmalarına hızlı bir şekilde devam etmektedir.

Ajansımız kurulduğu günden bu zamana kadar, bölgenin kalkınmasının önemli bir dinamiği olarak belirlediğimiz turizm sektörüne yönelik çalışmalarını bir strateji doğrultusunda istikrarlı bir şekilde sürdürmektedir. Bölgenin turizm potansiyelinin ortaya çıkartılması ve değerlendirilebilmesi amacı ile toplam 25 milyonu aşkın kaynak bu sektöre dönük projelere aktarılmış ve gerek turizm altyapısının geliştirilmesi gerekse de bölge turizm potansiyelinin dünyaya tanıtılması noktasında önemli projeler bir bir uygulamaya geçmiştir. Desteklenen projelerin bölgemizdeki etkileri ve bölge ekonomisine sağladığı katkı şimdiden ciddi şekilde hissedilmektedir.

Doğu Karadeniz Bölgesi'ne gelen Arap turist sayısında sadece 2011 yılında bir önceki yıla oranla %40'lık bir artış göstermesi ve yine bu bölgeden bazı yatırımcıların bölgeye yatırım kararı almaları bu etkinin en somut örnekleridir. Son olarak DOKA olarak bölgemizin turizm imkanlarının Körfez bölgesine tanıtılması ve son yıllarda Türkiye'mize yoğun ilgi gösteren Arap sermayesinin yatırım amaçlı bölgemize çekilmesi amacı ile, Doğu Karadeniz İlleri Hizmet ve Kalkınma Birliği tarafından yürütülen ve Ajansımız tarafından desteklenen 'Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Turizm Potansiyelinin Uluslararası Düzeyde Etkin Tanıtımı' projesi kapsamında, Arabian Travel Market Dubai 2012 Fuarı'na katılmak, bölge işadamlarıyla görüşmek ve de bir dizi inceleme ziyaretinde bulunmak üzere Dubai'ye gittik.

Orta Doğu'nun en büyük ve dünyanın 2. Büyük turizm etkinliği olan “Arabian Travel Market” de yapılan çok yönlü tanıtım etkinliği esnasında bölgemize çok yoğun bir ilgi olduğuna tanıklık ettik. Bölgemizin özellikle tarihi ve kültürel dokusu, eşsiz coğrafyası ve doğal güzellikleri ve yayla ve alternatif turizm potansiyeli ile büyük bir cazibe merkezi olma hedefine emim adımlarla yürüdüğü ve ajansımızın turizm potansiyelini geliştirmeye yönelik stratejisinin ve buna dönük desteklerinin ne denli yarında olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Özellikle Orta Doğu coğrafyasından gelen yatırımcıların ve turistlerin, bölgemize olan artan ilgisi göz önüne alındığında bölgemizin bu talebe cevap verebilecek ölçüde planlanmasının ve gelişme stratejilerini bu amaca dönük oluşturmalarının doğru bir bakış açısı olduğunu vurgulamak isterim.

Başkanlığını Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılcık'ın yaptığı heyetimiz, inceleme ziyaretlerinin ilk adımı olarak Dubai Limanı ve Cebel Ali Endüstri Bölgesi'nde incelemelerde bulundu. **Dünyanın ilk üç liman işletmesi arasında bulunan DP WORLD firmasının Başkan Yardımcısı Suhail A. Al Banna'nın heyetimizi "Türkiye'nin İsviçre'sinden Hoşgeldiniz" sözleriyle karşılaması çok anlamlı olmuştur. Bu ziyaret esnasında dünyanın insan yapımı en büyük limanı olan Dubai El Cebel Limanı'nda ki iyi uygulamaları inceleme fırsatı bulduk. El Cebel Limanının, kurulmadan önce yapılan fizibilite çalışmalarında "Fizibl Değil" sonucuna ulaşılmasına rağmen, hizmet kalitesi ve süratinin sağladığı avantaj ile tüm dezavantajlarını bertaraf ederek bölgenin önemli bir toplama merkezi haline gelmesi, bizlere çok yararlı bir örnek oluşturdu.**

İnceleme Ziyaretlerinin ikincisini, bölgemiz açısından çok önemli bir diğer turizm fırsatını sunan kuruvaze turizminin başarılı örneklerinden Raşid Limanı'na gerçekleştirdik. 2001 yılında sadece 7 kruvaze gemi ve 12.000 yolcu ile başlayan çalışmalarını 2012 de 336.000 den fazla yolcu kapasitesine ulaştırılması ve yeni yapılan proje ile 140 gemi ve 500.000 yolcu hedefine doğru yol alınması, çok kısa bir sürede gerçekleştirilebilecekler ile ilgili azmimizi güçlendirmiştir. Bu başarının altında yatan 1-1 pazarlama ve Miami gibi okyanus ötesi kruvaze turizm fuarlarına ısrarlı ve kararlı katılım stratejileri göz ardı edilmemeli ve ajansımız tarafından da değerlendirilmelidir.

Dubai İnovasyon merkezinde yer alan 3M şirketinin İnovasyon Merkezine yaptığımız ziyaret ise ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Dünya genelinde 80.000 çalışanı, 30 milyar USD cirosu olan ve cirosunun %5,5 i olan 1,6 milyar USD'yi her yıl inovasyon ve Ar-Ge çalışmalarına ayıran bir işletme olan 3M firması, 46 adet teknolojiye sahip ve 10.000'in üzerinde çalışan uzmanı ile bu alanda dünyada önemli bir örnektir. Yer kaplamalarından projeksiyon cihazına, yangın söndürme sistemlerinden kimlik güvenlik bantlarına kadar Post-it gibi çok bilinen ve uçak kanatlarının yapıştırılmasında kullanılan VHB Band gibi hiç bilinmeyen ürünleri gibi 155.000 patentli ürünü olan bu işletmenin inovasyona bakış açısı ve verdiği değer bizlere yeni bir bakış sunmuş ve yerinde bir örnek olmuştur.

Bu vesile ile Bölgesel İnovasyon Stratejimizin oluşturulması ve İnovasyon Ekosisteminin geliştirilmesi amacı ile yaptığımız çalışmaların ne kadar kritik değere sahip olduğunu bir kere daha müşahade etmiş olduk.

Burada şunu belirtmek isterim ki Ajansımız ve paydaşları ile yurtdışına yapılan bütün gezilerde kamu ve sivil toplum temsilcileri yanı sıra mutlaka bölge işadamlarında gezilere dahil edilmekte, bölge tanıtımı, ikili işbirlikleri, tecrübe paylaşımı, uluslararası ağlar oluşturma yanı sıra mutlaka bölgenin ihracat potansiyelinin artırılması hedeflenmektedir.

Şimdiye kadar yapılan ziyaretlerden büyük kazanımlar elde edilmiş ve kısa sürede bu tür programların bölgemize çok olumlu yansımaları olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle geçen yıl Ortadoğu ve Körfez ülkelerinden bölgemize gelen ziyaretçi sayısının %40 oranında artış göstermesi, Arap işadamlarının bölgeyi yatırım gündemlerine alması ve ilk etapta beş yıldızlı bir otel yatırımı planlamaları, Çin'den bölgemize ilk defa turlar düzenlenmesi ve bunların artarak devam etmesi, geçen yıl su ürünleri ihracatında % 20'nin üzerinde bir ihracat artışı sağlanması ve bölge işadamlarının yurtdışında önemli iş bağlantıları kurmaları bu tür inceleme ve işbirliği gezilerinin bölgemize ne tür somut katkılar sağladığını ortaya koymakta ve ajansımızın bölgemizi dışa açma, yani pazarlara ulaşma, uluslar arası işbirlikleri ve ağlar kurma ve özellikle Uzakdoğu, Ortadoğu ve Körfez bölgeleri odaklı tanıtımlar yapma politikasının ne kadar doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Ajansımız bu hedefler ve vizyon doğrultusunda bölgenin kalkınması ve daha çok yatırım çekebilmesi amacıyla gerek bölge içinde faaliyetlerine devam edecek gerekse de bölgenin uluslararası platformlarda tanıtılması, yeni işbirlikleri kurulması, ihracat potansiyelinin artırılması politikası ile bölgenin dışa kapalı yapısından kurtularak uluslar arası alana açılması sağlanacaktır.

Çetin Oktay KALDIRIM
Genel Sekreter

Cehennem Kanyonu (Ardanuç)

LAŞET TURİZME KALKINMA PROJESİ

Laşet Restaurant Motel ve Alabalık Tesisleri sahibi Mete Cem Çelik 1995 yılından beri faaliyetlerini sürdürdüklerini belirterek, daha önce TR90 Düzey 2 Bölgesi Kalkınma Programı için verdiğimiz proje kabul görmüş ve bu proje sayesinde 10 tane bungalov ve bir adet lokanta yaptıklarını vurguladı.

Ajansa sunulan projenin kabul edilmesinden sonra mevcut tesisi daha genişlettiklerini ifade eden Çelik; “Bu proje sayesinde 6 adet daha bungalov ev yaparak yatak kapasitemizi 50 kişiye çıkardık. Ayrıca 15 kişiye de turizm konusunda eğitim verdirdik” dedi.

Bölgenin özellikle eko turizm alanında son derece önemli bir potansiyele sahip olduğunu ifade eden Çelik konuşmasına şöyle devam etti; “Tesisimizde hizmet maliyetleri son derece düşüktür, sunduğumuz yiyecekleri köyümüzde kendi arazimize tamamen doğal şartlarda üretilmekte ya da aynı biçimde köylüden tedarik edilmekte, bulunduğumuz nokta turistlerin son derece ilgisini çeken doğal güzellikler içerisinde yer almaktadır. Aynı zamanda ortaya çıkan bu yatırımların, çevrenin doğal yapısına zarar vermeden gelişmesinin sağlanması içinde sivil inisiyatifler oluşturulacak ve bölge

halkı bilgilendirilerek çevrenin korunması, geleneksel yapılaşmanın korunması ve turizm alanında toplumsal bilinç oluşturulacaktır. Bölgede yatırımlar hız kazanacak ve Kocabey köyü Artvin bölgesinin konaklama alanı olarak marka haline gelecektir. Köylünün gelirlerinin artması, ticari faaliyetleri canlandıracak, bölgenin gelirleri artacak, bölge turizmde cazibe merkezi haline gelecektir. Projemizin ile bölgede turizm potansiyeli artarken, en önemli zenginliğimiz olan çevrenin bozulmadan korunması, ortaya çıkan yapılaşmanın betonlaşmanın, çarpık yapılaşmanın olmadığı, bölgenin mimarisine uygun yapılaşmanın kontrollü olarak sağlanmasıdır.” dedi.

Çelik ayrıca, proje ile 15 kişiye de turizm konusunda eğitim verdiklerini söyledi.

Program Adı	TURİZMDE BÖLGE POTANSİYELİNİN HAREKETE GEÇİRİLMESİNE YÖNELİK MALİ DESTEK PROGRAMI (KÂR AMACI GÜDEN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLER İÇİN)
Referans No	TR90/10/TURIZM001-B/116
Proje Adı	Laşet Turizme Kalkınma Projesi
Yararlanıcı	Laşet Alabalık Tesisleri Restaurant ve Motel
Bütçe	₺ 238.814,77 Destek Miktarı ₺ 119.407,39
Proje Süresi	9 ay

Proje İle İlgili Detaylar

1- Proje Ofisi ve Ekibinin Oluşturulması

Proje kapsamında Bahtile TOKDEMİR proje koordinatörü olarak atanmış olup, tesis içinde proje ofisi tahsis edilmiştir.

2- Bungalov Evlerin Yapımı

Şavşat ilçesi Kocabey Köyü'nde bulunan tesise ek olarak 6 adet daha bungalov ev yapılarak yatak kapasitesi artırılmıştır. Ayrıca bu evlerin iç tefrişatı da proje kapsamında satın alınmıştır.

3- Tanıtım Faaliyetleri

Proje ile 1000 adet broşür bastırıldı ve WEB sitesi yaptırıldı.

Artvin YDO Arıcıları Bilgilendirdi

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Artvin Yatırım Destek Ofisi (YDO) uzmanı Burhan Yazıcı, Artvin Arı Yetiştiricileri Birliği'nin Ahmet Hamdi Tanpınar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen genel kurul toplantısına katılarak, birlik üyelerini Artvin Yatırım Destek Ofisi ve faaliyetleri konularında bilgilendirdi.

Yaklaşık 400 üyenin katılım sağladığı genel kurul öncesinde yapılan anket çalışması ile Artvin ili arıcılık raporunun il düzeyinde sektörel bir eksikliği gidereceği ifade edildi.

Ekoturizm Çalışma Grubu Kuruldu

Bölgenin ekoturizm alanında potansiyelinin ortaya çıkartılması, bölgede bilinç oluşturulması, konuyla ilgili çalışmaların bir araya getirilmesi ve bölgesel tanıtım stratejilerinin belirlenmesi amacı ile 'Ekoturizm Çalışma Grubu' kuruldu.

DOKA binasında gerçekleştirilen ilk toplantıda, komisyon üyeleri daha işin başında olunmasına rağmen güzel ve dinamik bir ekip oluştuğunu, bu çekirdek ekibin bölgede ekoturizmle ilgilenen tüm paydaşlara ulaşmaya çalışacağını, alt komisyonların oluşturularak ekoturizmin bölgesel bir değer olarak ortaya konulması ve geliştirilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Ekoturizm Enine Boyuna Tartışıldı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA), Doğu Karadeniz Bölgesi'nde turizmin gelişmesi ve bölgenin turizmden hak ettiği payı alabilmesi için yaptığı çalışmalara düzenlediği "Doğu Karadeniz'de Ekoturizm Çalıştay" ile devam etti.

Geniş bir katılımın sağlandığı çalıştayda, bölgenin ekoturizm alanında potansiyelinin ortaya çıkartılması, bölgede bilinç oluşturulması, konuyla ilgili çalışmaların bir araya getirilmesi ve bölgesel tanıtım stratejilerinin belirlenmesi konuları tartışıldı.

Giresun YDO Meclis'i Bilgilendirdi

Giresun İl Genel Meclisi Başkanı Osman Öden başkanlığında gerçekleştirilen mart ayı meclis toplantısında Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Giresun Yatırım Destek Ofisi (YDO) meclis üyelerini bilgilendirdi. Giresun Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Özge Adıgüzel, gerçekleştirdiği sunumda, YDO'ların görev tanımları ve yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Proje İle Gelen Tarih

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından, Turizmde Bölge Potansiyelinin Harekete Geçirilmesine Yönelik Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 'Derinlerdeki Tarihe Yolculuk' projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalarda tarihi bulgulara ulaşıldı.

Karadeniz Dalgıçları Spor Kulübü Derneği (KDD) tarafından yürütülen proje kapsamında Rize'nin Çayeli ilçesinde yapılan deniz dibi araştırmaları neticesinde rastlanan tarihi bulgular, Rize Müzesi'ne teslim edildi.

Bölgede Organik Tarım Masaya Yatırıldı

Gümüşhane Üniversitesi tarafından hazırlanan ve Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından 2011 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında desteklenen "VİZYON 2023: Doğu Karadeniz Bölgesi Organik Tarım Master Planı" kapsamında TR90 Bölgesi Organik Tarım Stratejilerini belirlemek amacıyla 6 çalıştay düzenlendi.

TR90 bölgesinde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için bölgenin organik tarım bakımından mevcut kaynak, fırsat ve kısıtlarının analizi ile bölge potansiyelinin optimal düzeyde kullanılmasına yönelik stratejiler geliştirilmesi, bölgeye uygun organik tarım program ve proje alanlarının ortaya konulması yönünde çalışmaların yapıldığı çalıştaylar, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon illerinde düzenlendi.

Kırsal Turizmi Geliştirme Çalıştayı Yapıldı

Ordu'da, ortak kırsal turizm algısının oluşturulması amacıyla "Kırsal Turizmi Geliştirme Çalıştayı" düzenlendi.

Çalıştay, DOKA Yönetim Kurulu Üyesi Ordu Valisi Orhan Düzgün'ün açılış konuşmasıyla başladı. "Son zamanlarda kitle turizminden alternatif turizm dallarına giderek yayılan bir eğilim görüyoruz" diyerek sözlerine başlayan Vali Düzgün, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Karadeniz Bölgesi de kırsal turizm konusunda ülkemizin pek çok yerine göre avantajlı bir konuma sahip. Özellikle son yıllarda kırsaldan kente göçün giderek yaygınlaştığını düşünürsek kırsal turizmin önemi daha da artmaktadır. Kırsal turizm, bölgemizin güney kesimlerinde daha çok yerleşim, daha çok istihdam, daha çok iş imkanı demektir. İnsanların yıllar geçtikçe yeni arayışlara girme, yeni yerleri görme, tanıma, yöresel mutfakları, el sanatlarını, yerel halk kültürünü, köy kültürünü tanıma konusunda ciddi bir eğilimlerinin olduğunu görüyoruz."

Ordu Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Burcu Tahmaz ise, gerçekleştirmiş olduğu sunumda; DOKA ve YDO'ların görev tanımları ve yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi verdi. Ajans destekleri ve prosedürler konusunda katılımcılara ayrıntılı bilgilerin verildiği sunumda; 2010 ve 2011 yıllarında DOKA tarafından bölgede ve Ordu ilinde yapılan desteklemeler ile ilgili ayrıntılı bilgiler de sunuldu.

DOKA UZAKDOĞU'DA TEMASLARDA BULUNDU

Bölgemizdeki altı ili uluslararası alana açma girişimlerini hayata geçiren Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA), son olarak Artvin Ticaret ve Sanayi Odası'nca projelendirilen "Doğu Karadeniz'in uluslararasılaştırılması" projesine destek sağladı. ABİGEM Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi'nin organizasyonunda 5-13 Mart 2012 tarihleri arasında Çin'in Pekin ve Şangay şehirleri ile Singapur'da resmi temaslarda bulunuldu. İş görüşmeleri sağlandı, bazı sektörlerdeki ileri gelişmeler incelendi.

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ ÇİN'İN PEKİN VE SHANGAY İLE SINGAPOUR'DA TANITILDI

DOKA Yönetim Kurulu Başkanı Giresun Valisi Dursun Ali Şahin'in başkanlık yaptığı heyet Çin ve Singapur'da olmak üzere üç ayrı bölgede iş geliştirme görüşmelerinde bulundu.

Doğu Karadeniz Bölgesi, Trabzon, Rize, Gümüşhane, Artvin, Giresun ve Ordu illerinden protokol, bürokrat, uzmanlar ve iş adamlarının katıldığı heyette 41 kişi yer aldı. Yapılan görüşme ve toplantılarda heyet, Doğu Karadeniz Bölgesi'ni tanıtımını yaptı ve yatırım ortamı başta olmak çeşitli sektörlerdeki imkanları Pekin, Şangay ve Singapur'da resmi makamlara aktardı. Kamu ve özel sektör olmak üzere işbirliği yapılması için ilk temaslara kurulması sağlandı.

DOKA Yönetim Kurulu Başkanı Giresun Valisi Dursun Ali Şahin: Çin Türkiye'deki enerji teknolojileri ve katı atık yönetimi ile ilgileniyor

Heyet ve DOKA Yönetim Kurulu Başkanı Dursun Ali Şahin, yoğun programa rağmen çok faydalı toplantılar gerçekleştirdiklerini ve Türkiye'nin ve bölgenin potansiyelleri hakkında otoriteleri bilgilendirdiklerini ifade etti. Özellikle Singapur'un belediyecilik ve ticaret adına son derece başarılı örnekler sergilediğini ifade eden Vali Şahin, Çinli iş adamlarının da özellikle enerji ve katı atık yönetimi yatırımları ile ilgilendiklerini kaydetti.

DOKA olarak bu tip inceleme ve işbirliği ziyaretlerine devam edeceklerini ve her fırsatta bölgenin yatırım olanakları ile potansiyellerini tanıtacaklarını belirten Vali Şahin, yoğun olmasına rağmen problemsiz bir organizasyon gerçekleştiren DOKA ve ABİGEM personellerine de teşekkür etti.

DOKA Genel Sekreteri Çetin Oktay Kaldırım: Yurt dışı gezileri uluslararası ağlar oluşturmak için önemli

Yurtdışına yapılan bütün gezilerde kamu ve sivil toplum temsilcileri yanı sıra mutlaka bölge işadamlarının da

gezilere dahil edildiğini ve bölge tanıtımı, ikili işbirlikleri, tecrübe paylaşımı, uluslar arası ağlar oluşturma yanısıra mutlaka bölgenin ihracat potansiyelinin artırılmasının hedeflendiğini kaydeden Genel Sekreter Kaldırım, "Şimdiye kadar yapılan ziyaretlerden büyük kazanımlar elde edilmiş ve kısa sürede bu tür programların bölgemize çok olumlu yansımaları olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle geçen yıl Ortadoğu ve Körfez ülkelerinden bölgemize gelen ziyaretçi sayısının yüzde 40 oranında artış göstermesi, Arap işadamlarının bölgeyi yatırım gündemlerine alması ve ilk etapta beş yıldızlı bir otel yatırımı planlamaları, Çin'den bölgemize ilk defa turlar düzenlenmesi ve bunların artarak devam etmesi, geçen yıl su ürünleri ihracatında % 20'nin üzerinde bir ihracat artışı sağlanması ve işadamlarının önemli iş bağlantıları kurmaları bu tür inceleme ve işbirliği gezilerinin bölgemize ne tür somut katkılar sağladığını ortaya koymaktadır" şeklinde konuştu.

Çelebi: Bölge valilerimiz ve belediye başkanlarımız yoğun çalıştı, iş adamlarına destek sağladı

Resmi temaslarda yoğun bir program uygulandığını ifade eden Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Erkut Çelebi, yorucu olmasına rağmen bölge valileri ve belediye başkanlarının Çin'in Şangay ve Pekin ile Singapur'da tam gün görüşmelerde bulunarak Doğu Karadeniz'i tanıtımını gerçekleştirdiklerine dikkat çekti. İş girişimlerinde bulunan, görüşme yapan iş adamlarına destek te sağlayan bölge valileri ve belediye başkanlarının en küçük detaylarla dahi ilgilenmelerinin gözden kaçmadığını dile getirdi.

Çelebi şöyle konuştu: "Çoğunluğu Singapur'da olmak üzere 23 toplantı gerçekleştirildi. Bu toplantılarda özellikle valilerimizin, belediye başkanlarımızın, Ticaret ve Sanayi Odası başkanları ve yönetim kurulu üyelerimizin, bürokratlarımızın ve iş adamlarımızın hem Doğu Karadeniz'in tanıtılması ve hem de kalkındırılması için sabahın erken saatlerinden geçen gün saatlerine kadar bir fiil görüşmelerde bulundular."

ÇİN'İN TİCARET KALBI SHANGAY'DA TEMASLAR

Serbest Bölge ve organize sanayi bölgesinin heyet olarak gezilmesinin ardından özellikle serbest bölge ve organize sanayi bölgelerindeki görüşmelerde iki ülke arasında karşılaştırmalar yapıldı. Heyette bulunan iş adamları buralarda birebir görüşmeler yaptı.

Şangay'da aynı zamanda Türk Başkonsolosluğu'nun kabul ettiği heyeti, Başkonsolos Deniz Eke ağırladı. Tüm heyetle akşam yemeğinde buluşan Başkonsolos Deniz Eke'ye bütün DOKA illeri yörelerine özgün armağanlar takdim edildi.

Çevre Koruma, Atık yönetimi, Geri dönüşüm, su yönetimi ve arıtma fuarına katılan heyet, Çin Uluslararası Ticareti Tanıtma Konseyi ile görüşmelerde bulundu. Pudong endüstri serbest bölgesinde fabrikaları incelendi.

ÇİN'İN BAŞKENTİ PEKİNDEKİ TEMASLAR

Çin'de Şangay'ın ardından temaslar başkent Pekin'de devam ettirildi. Pekin Uluslararası Ticareti Tanıtma Konseyi ile bir toplantı gerçekleştirildi. Pekin Belediyesi ve Pekin Türkiye Büyükelçiliği'nin heyeti kabulünde de ikili ilişkileri geliştirmeye yönelik adımlar atıldı.

Özellikle Pekin Belediye Başkanlığı ziyaretinde heyette bulunan Trabzon Belediye Başkanı Dr. Orhan Fevzi Gümrükçüoğlu, Ordu Belediye Başkanı Seyit Torun ve Artvin Belediye Başkanı Emin Özgün, belediyecilikle ilgili karşılıklı bilgi alış verişinde bulundular.

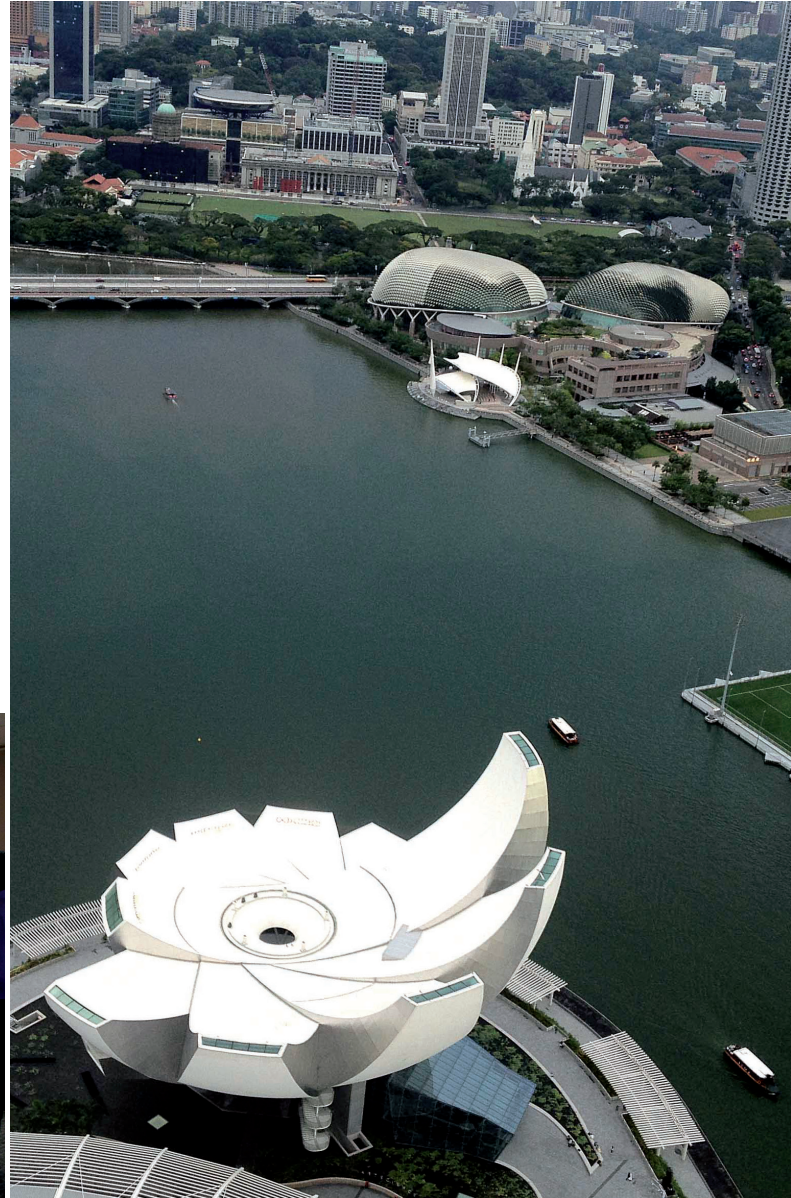
Trabzon Belediye Başkanı Dr. Orhan Fevzi Gümrükçüoğlu, katı atıkla ilgili bölgede uygulama yapan Pekin, Şangay, Singapur'da birkaç tesisi ziyaret etti. Başkan Gümrükçüoğlu, katı atıkların imhası alanındaki çeşitli teknolojileri inceleyerek benzer uygulamaların Doğu Karadeniz'de başlatılacağına müjdesini verdi.

SINGAPUR'DA TEMASLAR

Singapur Ticaret ve Sanayi Bakanlığı ile Singapur Ekonomik Kalkınma Kurumu ile de birer toplantı yapıldı. Biyopolis Bilim Merkezi'nde de temaslarda bulunuldu. İşadamları, Keppel Seghers ve Sembcorp, Sentosa Development Corporation, Jurong Consultant Copmany şirketlerinin yanı sıra DBS ve UOB Bankaları ile de görüşerek bazı tesislerde incelemelerde bulundular. Singapur'da mobilya fuarına katılan heyet, Singapur İş Federasyonu ile yapılan görüşmelerin yanı sıra Singapur limanı ve liman idaresi ile de görüşmede bulundu.

ÇİN VE SINGAPUR DOĞU KARADENİZ'E DAVET EDİLDİ

Yapılan resmi temaslarda ve görüşmelerde heyeti karşılayan Çinli ve Singapurlu yetkilileri, DOKA Yönetim Kurulu Başkanı Giresun Valisi Dursun Ali Şahin, Doğu Karadeniz'e davet etti.

DOKA'DAN KÖRFEZ BÖLGESİNE ÇIKARMA

Doğu Karadeniz İlleri Hizmet ve Kalkınma Birliği tarafından yürütülen ve Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen 'Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Turizm Potansiyelinin Uluslararası Düzeyde Etkin Tanıtımı' projesi kapsamında Arabian Travel Market Dubai 2012 Fuarı'na katılmak için Dubai'ye giden heyet, bir dizi inceleme ziyaretlerinde bulundu.

Başkanlığını Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılcık'ın yaptığı heyet, Dubai Limanı, Cebel Ali Endüstri Bölgesi, Kurvaziyer (Cruise) Limanı ve İnovasyon Merkezi'nde incelemelerde bulundu. Cebel Ali Limanı'nı ziyaret eden heyeti, Liman İşletmesi Başkan Yardımcısı Suhail A. Al Banna "Hoş geldiniz Türkiye'nin İsviçre'sinden" sözleriyle karşıladı. Dubai'ye geliş amaçlarının Doğu Karadeniz'in yatırım imkanlarını Dubai'deki yatırımcılara tanıtmak olduğunu ifade eden Vali Kızılcık, "Uluslararası Arabian Travel Market Dubai 2012 Fuarı'nda stand açarak bölgemizin tanıtımını yapacağız. Yeşili, doğal güzellikleri ve iklimiyle doğa cenneti olan Türkiye'nin İsviçre'sine siz Arap işadamlarını gezmeye ve yatırım yapmaya davet ediyoruz" dedi. Doğu Karadeniz Bölgesi'ne gelen Arap turist sayısında geçen yıl yüzde 40 artış yaşandığını belirten Vali Kızılcık, bölgenin tanıtımını bütün Dünya'da ve özellikle de yoğun olarak Arap coğrafyasında yaparak yüzde 40'lık artışı daha da üst seviyelere taşımak amacıyla olduklarını

söyledi. Dünyanın 3. büyük limanı olan Dubai El Cebel Limanı'nda ki iyi uygulamaları görerek başta Trabzon olmak üzere bölge illerindeki limanlara transfer etmek istediklerini de kaydeden Vali Kızılcık, "Trabzon'da lojistik merkezi kurarak İpek Yolu'nun tekrar canlanmasına katkı sağlamak istiyoruz. Lojistik merkezin kurulmasıyla Rusya'dan Çin'e, Hindistan'a ve Dubai'ye ticaretimizi geliştirmek amacındayız" ifadelerini kullandı. Dubai ile İran'ın ticaret hacminin yüksek olduğunu bildiklerini dile getiren Vali Kızılcık, Trabzon Limanı'nın İran için alternatif liman olduğunu bu ziyaretlerden elde edecekleri bilgilerin Türkiye ve özellikle de Doğu Karadeniz Bölgesi adına çok önemli olduğunu söyledi.

Cebel Ali Liman İşletmesi Başkan Yardımcısı Suhail A. Al Banna ise ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, yaptıkları çalışmalar ve liman işletmesi hakkında heyete bilgi verdi. Ziyaretin anısına Vali Kızılcık ve Al Banna birbirlerine plaket takdim etti.

İNOVASYON MERKEZİ İNCELENDİ

Dubai'de temaslarda bulunan heyet, Microsoft, Dell, Intel, IBM, Canon, General Electric, Cisco ve 3M gibi uluslararası şirketlerin bünyesinde faaliyet gösterdiği Dubai Internet City'de 3M İnovasyon Merkezi'nde incelemelerde bulundu. İnovasyon Merkezi Koordinatörü Leila Zayat, heyete, 3M firması ve inovasyon merkezinde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Gelişen ve değişen dünyada teknolojiyi elinde tutan devletlerin, gelişmiş ve Dünya'da söz sahibi devletler olduğunu kaydeden Vali Dr. Recep Kızılcık, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde inovasyon merkezleri oluşturmak istediklerini söyledi. Bölgemizde inovasyon merkezi kurmak adına yurt dışındaki merkezleri incelediklerini belirten Vali Kızılcık, Dubai Internet City ziyaretinin çok yararlı geçtiğini ifade ederek, elde ettikleri bilgileri, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kurulması planlanan inovasyon merkezine aktarmayı istediklerini ifade etti.

“Şimdiye kadar yapılan ziyaretlerden büyük kazanımlar elde edilmiş ve kısa sürede bu tür programların bölgemize çok olumlu yansımaları olduğu gözlemlenmiştir” diyen Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Çetin Oktay Kaldırım ise, Dubai Internet City ziyaretinin de Doğu Karadeniz Bölgesi'ne kazandırmayı planladıkları inovasyon merkezini oluşturma adına yararlı geçtiğini söyledi.

DOKA'DAN MUHTEŞEM TANITIM

Arabian Travel Market Dubai 2012 Fuarı'nda Doğu Karadeniz Bölgesi'nin tanıtımı yapıldı.

Fuarın açılışına Dubai Emiri Şeyh Muhammed Bin Raşid El Maktum, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Özgür Özaslan, Türkiye Abudabi Büyükelçisi Ş. Vural Altay, Trabzon Valisi Recep Kızılcık, Dubai Başkonsolosu Elif Çomoğlu Ülgen ve çok sayıda davetli katıldı.

Dünyanın en büyük 2. fuarı olan Dubai Fuarı'na DOKA Bölgesi (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon) olarak katıldıklarını belirten Vali Kızılcık, şunları söyledi: “30 Nisan-2 Mayıs tarihleri arasında burada ülkemizi ve bölgemizi tanıtmak ve bölgemize daha fazla turist çekme gayesi içerisindeyiz. Bu kapsamda fuarda Türkiye olarak üçüncü büyük standa sahibiz. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı olarak standımız yoğun ilgi görüyor. Doğu Karadeniz Bölgesini en iyi şekilde tanıtarak önümüzdeki yıllarda, geçmiş yıllara oranla bölgemize daha fazla turist bekliyoruz.”

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) olarak dünya ile bütünleşmiş, dünyada yaşanan değişim ve gelişmelere ayak uyduran ve her anlamda güçlü bir bölge oluşturma gayreti içinde olduklarını ifade eden DOKA Genel Sekreteri Çetin Oktay Kaldırım ise, “Dünya çapında ses getiren büyük fuarlara katılım sağlayarak hem bölgemizin tanıtımını yapmak, hem yatırım imkanlarını anlatarak bölgemize yatırımcı çekmek hem de bölgemizin muhteşem doğasını anlatarak bölgemize turist çekmek amacındayız. DOKA olarak, bölgemizin her yönden gelişmesi ve kalkınması yönünde belirlediğimiz hedef doğrultusunda çalışmalarımıza yılmadan ilk günkü heyecanla devam ediyoruz” şeklinde konuştu.

YÖNETİM KURULU TOPLANTISI TRABZON'DA YAPILDI

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Yönetim Kurulu toplantısı Trabzon'da yapıldı.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı Giresun Valisi Dursun Ali Şahin, 90 senelik Cumhuriyet tarihinde bu denli bir teşvikin gelmesinin, yöre halkının yüzünü güldüreceğini söyledi.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Yönetim Kurulu Başkanı Vali Şahin, DOKA Merkez Binasında düzenlenen DOKA Yönetim Kurulu Toplantısı'nın açılış bölümünde yaptığı konuşmada, Kalkınma Bakanlığı'nın DOKA ve Doğu Karadeniz İlleri Hizmet ve Kalkınma Birliği (DOKAP) gibi iki kuruluşunun bölge illerini kapsamasının son derece sevindirici bir durum olduğunu belirtti.

Bakanlar Kurulu'nca bir süre önce teşvik tedbirlerinin açıklandığını ifade eden Vali Şahin, "Teşvikler, Doğu Karadeniz'deki illerde yüreklerle su serper nitelikte olmuştur. Bu bakımdan son derece mutluyum. Ordu, Trabzon, Giresun, Artvin ve Rize'de, teşviklerde iş sahaları seçilirken çok dikkatli olunması gerektiğini ifade etmek istiyorum" dedi.

Çevreye duyarlı işlerin yapılması ve fabrikaların kurulmasının daha yararlı olacağına inandığını vurgulayan

Vali Şahin, "Bunun için de daha seçici olmakta yarar var. KDV alınmaması büyük bir teşvik, sigortanın devlet tarafından ödenmesi, faizlerde oldukça büyük düşüş sağlanması önemli. 90 senelik Cumhuriyet tarihinde bu denli bir teşvikin gelmesi, yöre halkının yüzünü güldürecektir" diye konuştu.

Vali Şahin, geçen ay içinde Singapur ve Çin'e yapılan seyahatin son derece olumlu geçtiğine dikkati çekerek, şöyle devam etti:

"25 iş adamı ve 12 bürokratla birlikte devlet ve özel sektör kademeleriyle yapmış olduğumuz görüşmeler yöre halkına inanıyorum ki faydalı olacaktır. 23 farklı toplantı yapılmış, yabancı yetkililerle iş adamlarımız görüşmüşlerdir. Singapur'da yapmış olduğumuz toplantılar daha verimli olmuştur. Önümüzdeki aylarda buraya geliş gidişler hızlanacaktır. DOKA'nın, Karadeniz yöresinin tanıtılmasında bu gezimiz son derece faydalı olmuştur. Mayıs ayında Dubai'de turizm fuarına katılacağız. Riyad'da düzenlenecek turizm fuarında da DOKA olarak yer alacağız."

DOKA ÇİN'DE TANITIM YAPTI

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA), Çin'in Guangzhou kentinde 1-3 Mart 2012 tarihinde düzenlenen uluslararası turizm fuarına katılım sağladı.

Türkiye standında bu sene ayrı bir yer ayrılan Doğu Karadeniz Bölgesi Çinlilere tanıtıldı. Özellikle Çin'in önemli kanallarından olan Cruise Travel TV ve World Trip GDTV ile görüşmeler yapan DOKA uzmanları bu kanalları Doğu Karadeniz Bölgesi'ne davet ederek, bölgemizin Çinlilere daha etkin bir şekilde tanıtımı yönünde girişimlerde bulundu.

GÜMÜŞHANE'NİN İLK BROP PROJESİ KABUL EDİLDİ

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Avrupa Birliği'ne sunulmuş olan "Gümüşhane İŞGEM Kurulması Projesi" kabul edilmiştir. Avrupa Birliği 2007-2013 dönemi için aday ve potansiyel aday ülkelere sağlanacak yardımların toplandığı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) programının bileşenlerinden olan olan ve ülkemizde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 'Program Otoritesi' olarak yürütmekte olduğu Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) kapsamında desteklenmeye hak kazanan projeleri içeren 4. Proje Paketi açıklandı.

Merkezi kamu kurumları ve hedef bölgelerdeki kalkınma ajansları tarafından ilgili tedbirler kapsamında sunulan 107 proje içerisinde Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından başvurusu yapılan "Gümüşhane İŞGEM Kurulması Projesi" fikri başarılı bulunarak hibe fonlarından faydalandırılacak projeler arasına aldı.

13 Eylül-10 Ekim 2011 tarihleri arasında başvuruya açılan programa BROP hedef bölgelerinden toplam 107 proje başvurusu gerçekleştirildi. Oluşturulan bu listeden 22 adet proje ön elemenden başarıyla geçerek müzakere hakkı kazanmış oldu. Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu yetkililerinin ev sahipliğinde 6-21 Mart 2012 tarihlerinde proje başvuru sahipleri ile yapılan müzakere görüşmelerinin ardından bütçe imkanları da göz önüne alınarak 11 adet projeden oluşan 4. Paket kısa liste oluşturulmuştur. Projelerin toplam tahmini bütçeleri ise 79,5 milyon Avro olarak hesaplanmıştır. Gümüşhane İŞGEM projesinin toplam tahmini bütçesi ise 6 milyon Avro olarak hesaplanmış ve %100 hibe yoluyla desteklenecektir.

Türkiye'de sayıları henüz 16 olan faal iş geliştirme merkezlerinin 12 tanesi Dünya Bankası, geri kalan 4 tanesi ise AB hibeleriyle kurulmuştur. Yakın dönemde BROP kapsamında desteklenme hakkı kazanan bazı İŞGEM projeleri de bulunmakta ve uygulama aşamasındadır. Son olarak bahsi geçen 4. Paket kısa listede ise yine farklı illerde olmak üzere 3 adet İŞGEM projesi desteklenecektir. Bunlardan biri de Gümüşhane İŞGEM'dir. Bu proje ile birlikte Gümüşhane ilinden ilk kez BROP projesi başarılı oldu.

Dünya genelinde sayıları 4000'i geçen İŞGEM'ler Türkiye'de de sosyal kalkınmada başarılı bir araç olarak görüldüğünden AB tarafından ekonomik açıdan dezavantajlı bölgelerde desteklenmekte; Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı desteklerinin yanında 9. Kalkınma Planı'nda da sayılarının artırılması hedeflenen araçlar arasındadır.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın bir süredir üzerinde çalıştığı önemli bir yenilik yaratma aracı olarak TR90 Bölgesi illerine kazandırmayı amaçladığı İŞGEM'lerden ilki BROP ile desteklenerek Gümüşhane ilinde kurulmuş olacak. Ajansımızın amacı benzeri katma değer ve yenilik yaratacak, sosyal fayda sağlayacak araçları ilerleyen dönemlerde farklı ihtisas konusunda bölge potansiyelini baz alarak bölgesine kazandırmaktır.

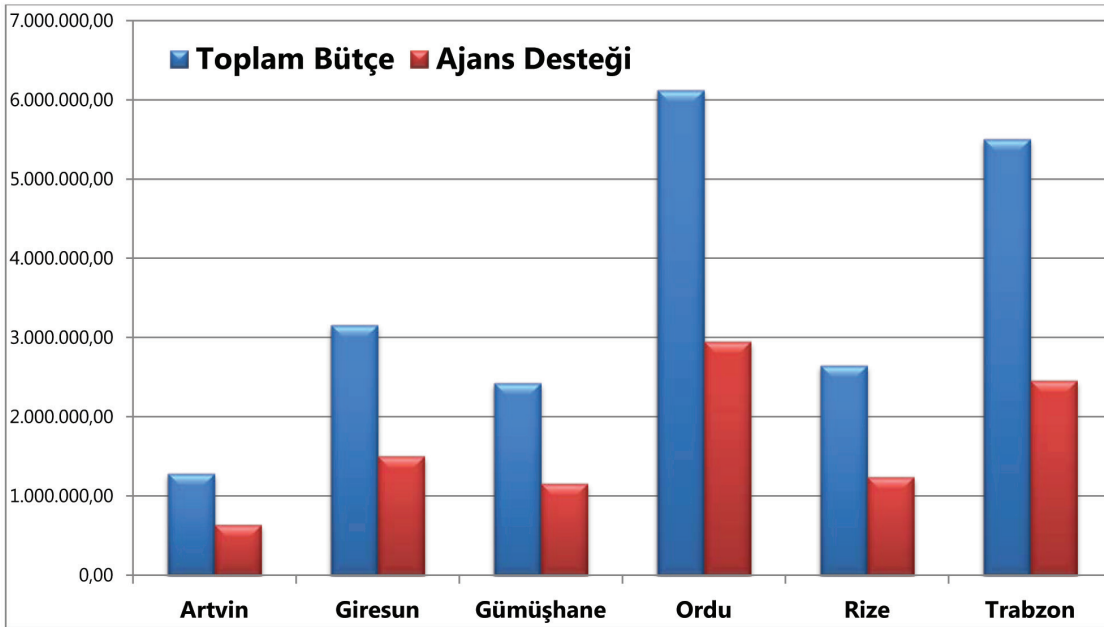
Proje amaçları başlıca şöyledir:

- 100 kişinin girişimcilik, pestil ve köme imalatı ile satış ve pazarlanması konularında eğitilmesi ve İŞGEM modelinin tanıtılması yoluyla en az 10 girişimcinin kişinin işletme kurmasının sağlanması
- Firmaların eğitimler ve teknik destekler yoluyla bilinçlendirilmesi, üretimin ve üretimde kalite artışının sağlanması ile firmaların rekabet güçlerinin arttırılması, tanıtım-Pazarlama birimi oluşturulması ve bu yolla marka ürünler geliştirilmesi,
- Gümüşhane'de 2.500 m² kurulu alan toplam 5.000 m² İŞGEM alanı kurulması
- 100 girişimciye eğitim verilmesi (En az %50'si kadın), en az %25'i kadın olmak üzere 25 kişiye işlik tahsis yapılması
- Sektörde kadın girişimci ve kadın istihdamı artırılması...

DOKA'DAN SANAYİ HAMLESİ

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı 2011 yılı 2011 Yılı Tarıma Dayalı Sanayi Mali Destek Programı teklif çağrısı kapsamında 99 proje başvurusu yapıldı. Projelerin değerlendirilmesinde 15'i Bağımsız Değerlendirici ve 5'i Değerlendirme Komitesi olmak üzere toplam 20 Değerlendirici ile çalışıldı. Teknik ve Mali Değerlendirme aşamasında 60 proje 65 ve üzeri puan alarak başarılı bulundu.

Bu projelerin öngörülen toplam bütçesi 21.180.041,00 TL'lik olup, Ajanstan istenen destek miktarı ise 9.983.844,00 TL'dir. Projelerden ön görülen ortalama eş finansman oranı yaklaşık %47'dir. Bölge illerinden en fazla başvuru 16 proje ile Ordu ilinden gerçekleşmiştir.

İLLERE GÖRE PROJE SAYILARI VE BÜTÇELERİ

İLLER	PROJE SAYISI (ADET)	TOPLAM BÜTÇE (TL)	TALEP EDİLEN AJANS DESTEĞİ (TL)
Artvin	4	1.288.712,00	643.455,00
Giresun	9	3.165.585,00	1.511.032,00
Gümüşhane	9	2.431.646,00	1.163.575,00
Ordu	16	6.129.884,00	2.955.429,00
Rize	7	2.654.200,00	1.245.627,00
Trabzon	15	5.510.014,00	2.464.726,00
Genel Toplam	60	21.180.041	9.983.844

İllere göre ayrıntılı dağılım tabloda verilmiştir.

ARTVİN

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Özmen İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti.	Ürün Çeşitliliğinin Arttırılması ve Paketleme Ünitesinin Kurulması Projesi	167.155,00	83.577,50
2	Yusufuli Tarım Hayvancılık İnşaat Taahhüt Gıda Turizm Ticaret Sanayi Ltd. Şti.	Yusufuli Eksi Pestil ve Kızılçık Marmelatı Projesi	500.215,00	249.207,11
3	Balımkız Arıcılık Emrullah Saraç	Balımkız Bal Paketleme Tesisi Projesi	201.816,22	100.908,11
4	Nuray Özçelik	Hurma Meyvesinin Pekmezinin Yapılması- Kurutulması- Soğutulması- Paketlenmesi Ve Pazarla Sunulması Projesi	419.525,90	209.762,95

GİRESUN

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Karadeniz Organik Gübre Tarım Ürünleri Madencilik Sanayi Tic. Ltd. Şti.	Çay Atıklarından Organik Gübre Üretim Projesi	242.823,19	121.411,60
2	İlkin Ticaret Şebnem Pastanesi-Emine Seviçen	Karadeniz'in Lezzeti Şebnem Fındıklı Krokant Üretim Projesi	129.421,40	64.710,70
3	Yavuzkan Hazel Gıda Sanayi Tic.Ltd.Şti.	Yavuzkan Hazel Gıda İnovaktif Üretim Tekniği Uygulama Projesi	468.186,00	231.892,53
4	Giresun Entegre Fındık San. Tic. A.Ş.	Dünyanın Fındığı Giresun Entegrede Üretiliyor	223.159,50	111.579,75
5	Bizim Fırın Unlu Mamulleri Sanayi Ve Ticaret Kollektif Şirketi (Kumyalı Balıkcılık)	Kumyalı Balıkcılık Şoklama Kapasitesinin Geliştirilmesi	472.296,87	211.541,77
6	Sema Gıda Nakl. Hayv. Gıda. Tar. Ür. Tekn. İth. İhr. ve Paz. Ltd. Şti.	Makine Parkuru Genişletme Ve Ürün Çeşitliliğini Arttırma Projesi	416.080,00	169.219,74
7	Altun Gıda Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Altun Gıda Fındık İşlemede Katma Değeri Yakalıyor	408.900,00	198.316,50
8	Ekiz Gıda ve Tarım Ürünleri İth. İhr. Ltd. Şti.	Ekiz Gıda Üretim Akapitesini Geliştiriyor	457.390,00	228.695,00
9	Doğançan Fındık ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti	Doğançan Doka İle Marka Değerini Yükseltiyor	347.328,90	173.664,45

GÜMÜŞHANE

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Yusuf Büyükbayraktar-Lezzet Pestil Köme	Geleneksel Gıda Üretiminden Modern Sanayiye	292.650,00	146.325,00
2	Şiran Süt A.Ş.	Şiran Süt Kapasite Artırımı ve Teknoloji Yenileme Projesi	276.090,00	138.045,00
3	Özgütmüş Gıda Maden Suyu Mesrubat Meyve Çayı Turizm Su Ürünleri İnşaat Taahhüt Orman Yakacak Hayvancılık Ambalaj İthalat İhracat Ltd. Şti.	Kuşburnu Suyu ve Marmelat Üretiminde Kapasite Artırım Projesi	164.650,00	82.325,00
4	Ay-Kent Gıda Pazarlama Ticaret Limited Şirketi	Kuşburnu Mamulleri İmalat Tesisi Kurma Projesi	559.400,00	227.452,04
5	Yaşmar Gıda İmalat Turizm Temizlik Sanayi Ve Tic. İth. İhr. Ltd. Şti.	Pestil ve Kömenin Hijyenik Üretilmesi Ve Ambalajlanması Projesi	288.600,00	144.300,00
6	Selim İhan - Kale Pestil Köme	Kale Pestil Köme Kapasite Artırma Projesi	68.124,22	34.062,11
7	Gülmüş Nurdogan Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Gülmüş Nurdogan Et Kavurma Üretimi ve Paketlenmesi Projesi	174.881,50	87.440,75
8	Yılmazzer Temizlik, Yemek, Elektrik, Tekstil, Gıda, Petrol Ürünleri, Nakliye, İnşaat, Turizm, Bilgisayar Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Yılmazzer Limited Şirketi Pestil - Köme Üretim Tesisi Projesi	445.908,82	222.954,41
9	Reyhan Pestil Köme Gıda Temizlik Hizmetleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Pestil Köme Üretiminde Teknoloji Yenileme ve Geliştirme Projesi	161.341,95	80.670,98

ORDU

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Nazlılar Gıda San. Toplu Temizlik Toplu Yemek Su Ürünleri Unlu Mamuller Tic. A.Ş.	Nazlılar Gıda Dondurulmuş Lezzet Projesi	420.118,64	210.059,32
2	Cebi Fındık Sanayi ve Nakliyat Ticaret Limited Şirketi	Fındığın Adı: Kremanın Tadı Projesi	510.913,55	211.876,00
3	Çelebioğlu Gıda Sanayi ve Pazarlama Limited Şirketi	Fındık Zar Soyma Sistemi İle Üretimde Kalite Ve Verimliliğin Arttırılması	481.614,00	240.807,00
4	Korsaş Hayvancılık Tekstil İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Üretim Altyapımızın Güçlenmesi ve Rekabet Gücümüzün Artması	250.300,00	125.150,00
5	Arda Gıda Tarım Hayvancılık İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Arda Gıda Kapasite Artırımı ile Ürün Sunum Kalitesi Geliştirme Projesi	425.311,00	212.655,50
6	Kabataş Süt Ürünleri Gıda Hay. Tar. Ürünleri İç ve Dış. Ltd.	Yöresel Lezzet, Kabataş Süt Ürünleri	270.400,00	135.200,00

	Şti			
7	Karadeniz Yayla Süt Ürünleri İmalat İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Karadeniz Yayla Süt Ürünleri Yeni Ürün ve Teknoloji Yatırımı Projesi	242.823,19	121.411,60
8	Atılım Gıda Otomotiv İnşaat Nakliye Hayvancılık Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Bal İşleme ve Paketleme	209.639,64	104.819,82
9	Aktaş Pide Hazır Yemek Gıda İnşaat Turizm Tarım Hayvancılık Tic. ve San. Ltd. Şti.	Donmuş Karadeniz Pidesi İmalat ve Paketleme Tesisi	246.724,22	123.362,11
10	İnci Fındık	Enerji ve Sağlık Kaynağı Fındık	358.400,00	179.200,00
11	Gençtürk Tarım Sanayi Tic. Ltd. Şti.	Ordunun Dünyaya Açılan Enerji Yiyeceği Üretim Merkezi	528.002,00	218.804,03
12	İlgiç Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	İlgiç Gıda Yeni Ürün Üretim Hattının Kurulması Projesi	405.881,63	202.940,82
13	Tutum Çay Sanayi Gıda İnşaat Nakliyat Turizm Pazarlama Ticaret Ltd. Şti.	Kalem Hazırçay Üretim Kapasitesinin Arttırılması	393.150,00	196.575,00
14	Vona Su Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	Kültür Balıkcılığı Üretiminde Kapasite Artırımı Projesi	221.309,38	110.654,69
15	Gülmüş Petek Arıcılık Evi Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	Arıcılık Sektöründe Kapasite Artırımı	412.696,00	206.348,00
16	Marmero Balıkcılık Su Ürünleri Anonim Şirketi	Marmero Balıkcılık Kapasite Artırımı, Kurumsallaşma Çalışmaları ve İhracat Faaliyetlerine Başlama Projesi	463.766,75	231.883,38

RİZE

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Sembol Çay Üretim Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi	Sembol Çayın Teknoloji Yatırımı	485.471,00	242.735,50
2	Emre Gıda San. İnş. Nak. Dış Tic. Ltd. Şti.	Yeni Pazarlara Açılma ve Kapasite Artırımı	163.298,15	81.649,07
3	Neşe Çay Gıda Na. İnş. İth. İhr. Ltd. Şti.	Neşe Çay Kapasite Artırımı ve Modernizasyon Projesi	352.019,00	176.009,50
4	Nezir Ketancı - Bakkal ve Helva İmalathanesi	Cevizli Helva Üretim Tesisinin Modernizasyonu Ve Kapasite Artırımı	364.687,29	182.343,65
5	Sofra Gıda Temizlik Maddeleri Ticaret Ltd. Şti.	Sofra Gıda Helva Lokum Ve Tahin Üretimi Projesi	575.900,00	226.847,47
6	Beşler Gıda İnş. San. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	Beyaz Et İşleme Tesisi	187.825,00	93.912,50
7	Tab Çay ve Gıda İnşaat Taahhüt Pazarlama Dış Ticaret Anonim Şirketi	Tab Çay Ürün Kalitesini Arttırma ve Teknoloji Yenileme Projesi	525.000,00	242.130,00

TRABZON

S.NO	BAŞVURU SAHİBİ	PROJE ADI	BÜTÇESİ (TL)	DESTEK MİKTARI (TL)
1	Yeni Akdağlar Gıda Paz. ve Amb. Ltd. Şti	Kalite Ve Kapasite Artırım Projesi	103.676,50	51.838,25
2	Koptur Balıkcılık Gıda San. Nak. ve tic. Ltd. Şti	Balık Yağının İnsan Kullanımına Uygun Hale Getirilmesi Projesi	594.515,03	249.696,31
3	Sümela Çiftlik Restaurant Balık Üretim Tur. İnş. Tic. Ltd. Şti.	Sümer Restoran Alabalık Üretim Tesisi Kapasite Artırma Projesi	423.776,56	211.833,28
4	Karakas Su Ürünleri Sanayi Balıkcılık Nakliyat Tarım Ürünleri Yetiştiriciliği Ambalajlama ve Ticaret Ltd. Şti.	Yavru Alabalık Üretim Kapasitesini Artırma Projesi	298.755,00	149.377,50
5	Burak Balıkcılık Su Ürünleri San. Nakl. ve Tic. Ltd. Şti.	Kalite İyileştirme ve Kapasite Geliştirme Projesi	401.740,00	200.870,00
6	Akcasaray Köfte- Yılmaz Kaptan Birinci	Üretim Alt Yapısının Geliştirilmesi	92.340,00	46.170,00
7	Hilal Gıda Maddeleri Sanayi Taahhüt İnşaat Tic. Ltd. Şti.	Fındık İşleme ve Paketleme Tesisi	438.437,00	219.218,50
8	Akerko Su Ürünleri Sanayi Balıkcılık Nakliyat Tarım Ürünleri Yetiştiriciliği ve Tic. Ltd. Şti.	Akerko Su Ürünleri Kapasite Artırımı ve Modernizasyon Projesi	984.440,00	249.555,54
9	Trabzon Tarım Turizm İnşaat Nakliyat, Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	Üretim Tesisinin Modernizasyonu ve Kapasite Artırımı Projesi	428.500,00	214.250,00
10	Fanus Gıda ve Organik Ürünler San. Tic. Ltd. Şti.	Sağlıklı Bir Yaşam İçin Organik Bal	464.407,00	232.203,50
11	Aykut Gıda Maddeleri Sanayi Tic. Ltd. Şti.	Süt İşleme ve Teknoloji Yenileme Projesi	240.653,00	120.326,50
12	Altınboga Et Mamulleri Sanayi Tic. Ltd. Şti.	Altınboga Et Yani Lezzet	220.944,00	110.472,00
13	Arkoç Süt İşletmesi - Murat Armutcu	Süt Pastörizasyon, Şişeleme ve Depolama Tesisi Yatırımı	245.672,32	122.836,16
14	Hasan Zengin (Zengin Hayvancılık)	Sağlıklı Nesiller İçin Pastörize Süt Üretiyoruz	180.496,00	90.248,00
15	Trabzon Bakkallar Gıda Mad. San. ve Tic. A.Ş.	Bakkalım A.Ş. Pazarını Genişletiyor	391.661,84	195.830,92

İşhan Manastırı

DOKA Bölgesi'nde 72 ilçe vardır. Bu sayımızdan itibaren bir ilçemizi sizlere tanıtacağız. Bu sayımızda Artvin'in güzel, şirin, tarihi ilçesi Yusufeli'nden başlıyoruz.

YUSUFELİ

Yusufeli'nin ilk kuruluşu Erzurum sancağına bağlı 1879 yılında "Kiskim" (Bugünkü Alanbaşı Köyü) adı ile gerçekleştirilmiş, kaza merkezi bir müddet sonra Öğdem'e nakledilmiştir. 1894 yılında ilçe merkezi Ersis'e (Bugünkü Kılıçkaya Beldesi) taşınmıştır. 26 Haziran 1926 tarih ve 877 Sayılı Kanunla Öğdem'e nakledilerek Artvin'e bağlanmıştır. 1933 yılında Artvin'in Kaza olmasıyla Yusufeli tekrar Erzurum'a bağlanmıştır. 1936 yılında merkezi Artvin olmak üzere kurulan o günkü adı ile Çoruh Vilayetine bağlanmış ve neticede; 16 Şubat 1950 tarih ve 3531 sayılı kanunla bugünkü yerine nakledilerek Yusufeli ilçe merkezi haline getirilmiştir.

İlçe adını 1914 yılında Dahiliye Vekaletinin emri gereğince Kiskim ve Ankara'ya bağlı Keskin kazasının isimleri karıştırıldığından Veliht Yusuf İzzettin Efendi'nin ismine izafeten almıştır.

Yusufeli'nin Artvin il merkezine uzaklığı 75 km.'dir. Denizden yüksekliği 560 metre, yüzölçümü 2.327 km² dir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2011 yılında yapılan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonucuna göre ilçenin nüfusu; 21.725'dir. 61 köy ve 1 beldeneden oluşan ilçenin merkez nüfusu 6.318'dir. 1 Km²'ye ortalama 10 kişi düşmektedir.

Barhal Kilisesi

Kispapot Kalesi

İLÇELERİMİZİ TANIYALIM

Coğrafi konum itibarıyla çok engebeli, dağlık bir alana sahip olan ilçenin iklimi tarım ve hayvancılık için elverişlidir.

Bu şirin ilçemiz Çoruh Nehri ile Barhal Çayı'nın birleştiği bir vadiye kurulmuş olup, doğusunda Erzurum ili, Olur ve Oltu ilçeleri, güneyinde yine aynı ilin Uzundere ve İspir ilçeleri, batısında, Rize ilinin Ardeşen ilçesi, kuzeyinde ise; Artvin'nin Arhavi, Borçka, Murgul ve Rize ili Fındıklı ilçesi yer alır.

İlçenin en büyük akarsuyu Çoruh Nehri'dir. Bunu Barhal ve Tortum Çayları takip eder. Çoruh nehrinin Yusufeli sınırlarındaki uzunluğu 100 km'dir.

Bölge arazisi Altıparmak sıradağlarından kuzeyden batıya uzanmış şekliyle belirginleşir. Ayrıca Gâvur Dağları'nın silsilesi, Aradağ'ı ve Karadağ'ı meydana getirmektedir. Kuzeyde yüksekliği 3428 metre olan Mersis kayalığı ve batıda yüksekliği 3537 metre olan Güngörmez dağı vardır. Yaz aylarında en çok meltem rüzgarları eser.

İlçe alanında verimli ve verimsiz olmak üzere toplam 224.771 hektarlık bölüm ormanlarla kaplıdır. Ağaç türü olarak çam, ladin, köknar, karaağaç, meşe ve yabancı kavak cinsleri mevcuttur.

Eski Yusufeli Evleri

Tarihi yerler bakımından oldukça zengin bir yapıya sahip olan ilçe de özellikle tarihi yapılar yabancı turistler başta olmak üzere yerli turistlerin yoğun ilgisini çekmektedir.

Yusufeli ilçesi turizm açısından son derece zengin değerlere sahiptir. İşhan Manastır, Barhal Kilisesi, Ersis Kalesi, Esendal Camii, Erkinis Kalesi, Nihah Kalesi, Ořnak Kalesi, İşhan Kalesi, Öğdem Kalesi, Ařbiřen Kalesi, Ciro Çağlayanı, Kisparot Kalesi gibi önemli turizm merkezlerine sahiptir.

Yusufeli deyince yaylalarından, yayla řenliklerinden, bođa gűreřlerinden, Karakuřak gűreřlerinden, eski köy evlerinden, dađlarından, Kařkar Gölü'nden, Arcuvan Gölü'nden, raftingden, el deđmemiř dođasını görmek isteyenler için mutlaka gidilip gezilmesi gereken bir yer Yusufeli...

YATIRIMLARINIZDA KURUMSAL GÜÇ OLMA YOLUNDA... ARTVİN'E GENEL BAKIŞ

Yatırım Destek Ofisleri, bölgedeki iş ve yatırım ortamının yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtımı ve yatırımlara ilişkin teşvik unsurları ile ilgilenir. İlgili kuruluşlarla işbirliği ve sinerji içinde bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesini sağlamak üzere stratejiler geliştirir. Bölge illerinde, özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanlarına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idari iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse en kısa sürede sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine eder, bürokratik işlemlerde yatırımcıların işlerini hızlandırmak konusunda çalışmalar yürütür. Yatırımları izler ve ilgili mevzuattaki başvuru koşulları ve istenen belgeler doğrultusunda yatırımcıya bilgi verir ve gerekli yönlendirmeleri ve ön incelemeyi yapar, gerçekleştirdiği iş ve işlemler konusunda Valiliğe ve Genel Sekreterliğe bilgi verir.

Artvin Yatırım Destek Ofisi Mayıs 2011 tarihinden itibaren faaliyet göstermektedir. Kuruluşundan bu yana Artvin'i il genelinde daha yakından tanımak ve potansiyeli hakkında bilgi sahibi olmak üzere bir dizi ziyaretler ve inceleme gezileri yapan Artvin Yatırım Destek Ofisi, bu kapsamda ildeki kurum, kuruluş ve STK'lar ile görüşmüş, fikir alışverişinde bulunmuştur. İlçelerin potansiyelleri, sorunları ve çözüm önerileri, öne çıkan sektörleri ve yatırım yapılabilecek alanlarının tespiti ve raporlanması amacıyla gerçekleştirilen ilçe ziyaretleri bu gezilerin somut örnekleri arasındadır.

Bahsi geçen faaliyetlere ek olarak, il ve ilçelerdeki yatırımların yerinde izleme çalışmaları devam etmektedir. Bugüne kadar 13 yatırımcının ofisimize başvurusu kabul edilip ilgili kurumlara intikali gerçekleşmiş, yatırımcılarımızın yaşadığı problemlerin çözüme kavuşturulması için ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibata geçilmiştir. Söz konusu yatırımların iş ve işlemleri ofisimizce takip edilmektedir. Bunun yanı sıra ofisimize iş kurma fikriyle gelip bizden bilgi almak isteyen yatırımcılar için teşvik ve destek taraması ve araştırması yapıp kendilerine gereken yönlendirmeler yapılmaktadır. Henüz bir teşvik ve destek mevcut değilse, ilgili girişimcilerin iletişim bilgileri alınmakta ve yatırım konularıyla ilgili bir destekleme duyurusu olduğu takdirde kendilerine geri dönüş yapılacağı bilgisi verilmektedir. Bu kapsamda, 100 civarında girişimci ile görüşülmüştür.

Yatırımları ofisçe takip edilen yatırımlar ve yönlendirme yaptığımız girişimciler dışında, ilin sosyal ve ekonomik kalkınmasını ilgilendiren konularda ilgili kurum/kuruluşlarca düzenlenen seminer, konferans, sempozyum vb. organizasyonları takip eden ve gerekli hallerde katılım sağlayan Artvin Yatırım Destek Ofisi söz konusu faaliyetlerinin yanında Ajansın tanıtımı ve ulusal/uluslararası destek ve teşvik mekanizmaları ile ilgili konularda ilgilenen kurum ve kuruluşlara tanıtım ve bilgilendirme sunumları yapmaktadır.

İldeki paydaşlar, yararlanıcılar ve yatırımcılarla devamlı diyalog teması içinde olan Artvin Yatırım Destek Ofisi, gerekli hallerde ilgililerle toplantı yapmaktadır.

İlgili toplantılar ve faaliyetler ofisin koordinasyonunda paydaşlarla işbirliği ve sinerji içerisinde gerçekleştirilmektedir.

Artvin Yatırım Destek Ofisi il dışındaki toplantı ve organizasyonlara katılım sağlamaktadır. Örneğin, İstanbul İş Gezisi kapsamında İstanbul Artvinliler Hizmet Vakfı Kongresi'ne tanıtım amaçlı katılım sağlamanın ötesinde ilin yetiştirdiği önemli işadamlarından (İsmet ACAR, Nuri VATAN gibi) randevu alınarak birebir görüşülmüş, hazırlamış olduğumuz "Artvin'de Yapılabilecek Yatırımlar" konseptinde yatırım fikirleri beraberce değerlendirilmiştir. Görüşmelerimiz neticesinde henüz olgunlaşma aşamasında olan ve Artvin'de yatırıma dönüştürülecek gelişmeler kaydedilmiştir. Benzer bir çalışmanın 2012 yılı içinde Ankara'daki Artvinli İş Adamları ile de yapılması planlanmaktadır.

Ayrıca yürütülen bu çalışmalara ek olarak, 2012 yılı içerisinde ilgili paydaşlarla bir araya gelerek Artvin'de potansiyele sahip sektörlerin analizlerinin yapılması ve bilgi notlarının hazırlanması (bir çeşit ön fizibilite çalışması) ile firma ziyaretleri ve uygulanan anket çalışmaları sonucunda Artvin'in Yatırım Ortamı Raporunun hazırlanması planlanmaktadır.

Ulusal ve uluslararası finans kuruluşlarından sağlanabilecek kredi olanaklarının sürekli güncel tutulmak üzere veri tabanı oluşturmak, kümelenme kültürünün geliştirilmesine yönelik il genelinde KOBİ'lere bilgilendirme toplantılarının yapılması 2012 yılı içinde planlarımız arasında olan diğer etkinliklerdir.

Artvin'de bugüne kadar yapmış olduğumuz araştırmalar, incelemeler ve yürütmekte olduğumuz çalışmalar ışığında İlin ticaret ve sanayi kültürüne genel bir bakış bize, girişimcilik kültürünün sahil kesimlerinde kısmen gelişmiş olmakla birlikte, il genelinde zayıf bir seviyede olduğunu göstermektedir. Çoğunlukla ilin coğrafi yapısından kaynaklanan sınırlamalar, ilin lokomotifleri olarak başta turizm sektörü olmak üzere hizmetler sektörünü öne çıkarmaktadır. Dolayısıyla Artvin ilinin kalkınmasına giden yol en başta turizmden geçiyor denilebilir.

Artvin bu kapsamda "Alternatif Turizm'de Alternatifsiz İl" olma yolunda kararlı adımlarla ilerlemektedir. İlin zengin turizm potansiyeli şu başlıklar altında toplanabilir: Doğa Turizmi: Jeep safari, foto safari, botanik turizmi, kuş gözlemciliği, kamp ve karavan turizmi, deniz turizmi; Sportif Amaçlı Turizm: Dağ ve doğa yürüyüşü, atlı doğa yürüyüşü, rafting, kano ve nehir kayağı, av turizmi, sportif olta balıkçılığı, kayak turizmi; Kırsal Turizm: Tarım turizmi, Çiftlik turizmi, Yayla turizmi, Festival ve Şenlik turizmi; Kültür-İnanç-Tarih Turizmi. Ayrıca Artvin'de yapımı devam eden barajların tamamlanmasından sonra jet ski yarışması vb. su sporlarıyla turizm açısından değerlendirilebilir noktaya gelecektir.

Bunun yanı sıra, Artvin ilinin avantajı TR90 bölgesindeki diğer illere nazaran daha bakir olmasıdır. Bu avantaj ili turizm yatırımlarında bir adım öne çıkarmaktadır. Bu doğrultuda Artvin turizm alanında son dönemde önemli gelişmeler kaydetmeye başlamıştır.

Ancak Artvin her ne kadar coğrafi konumu nedeniyle sanayinin gelişmesi için uygun bir altyapıya sahip değilse de orman ürünlerine, taşa ve toprağa dayalı sanayi alanlarında önemli potansiyele sahiptir. Endemik, tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenmesi, organik tarımın mevcut tarım ürünlerinin sertifikasyon eksikliğinin giderilmesi kaydıyla katma değerinin yüksek hale getirilmesi il tarımının gelişmesi için önem arz etmektedir.

Artvin'de İl gelişim planı çalışması planlanmaktadır, yapılacak bu planlamanın ardından Artvin'in gelişimi daha sağlıklı bir çerçeveye oturacaktır kanaatindeyim.

Artvin eğitime ve gelişime açık insanları ile gereken beşeri sermayeye fazlasıyla sahip bir ildir ancak İle sermaye girişi azdır. Bu bağlamda, DOKA olarak ilin durumunu nitelikli çalışmalarla sağlıklı bir şekilde ortaya koymalıyız, yanı sıra mevcut sermayedarları yatırım yapmaları için cesaretlendirmemiz, il dışındaki girişimcilere yönelik ise ilin yatırım fırsatlarını etkin olarak tanıtmamız önem arz etmektedir.

Hacettepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü mezunudur.

Üniversiteden mezun olunca öğrenmekte olduğum ikinci yabancı dilim olan Çinceyi geliştirmek üzere 1 yıl boyunca Shanghai Jiao Tong Üniversitesi'nde Yabancı öğrencilere yönelik eğitim veren Çince Bölümünde eğitim aldım.

Beyaz Eşya Firması'nda (Arçelik A.Ş.) Planlama sorumlusu olarak 3,5 yıl çalıştım.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde ülke uzmanları yetiştiren Asya Çalışmaları Yüksek Lisans Programı'nda yüksek lisans yaptım ve Doğu Asya Ülkelerinden ağırlıklı olarak Çin-Kore-Hindistan ülkeleri üzerine çalıştım. Daha çok bu ülkelerin kalkınma modelleri ve sosyo-kültürel yapıları ile ilgili çalışmalarım oldu.

DOKA'da Nisan 2011 tarihinden itibaren çalışmaktayım.

Berna KİRİŞ TURNA
Birim Koordinatörü
Artvin Yatırım Destek Ofisi

Karadeniz Cin'e açılışı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Tarihini ve İpotekçiliği birleştiren Çin ve Singapur'a gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri tamamlandı.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Tarihini ve İpotekçiliği birleştiren Çin ve Singapur'a gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri tamamlandı. Ziyaretler, DOKA'nın uluslararası ilişkilerinde önemli bir adım olarak değerlendirildi. Ziyaretler, DOKA'nın uluslararası ilişkilerinde önemli bir adım olarak değerlendirildi.

Doğu Karadeniz'den Uzakdoğu çıkarması

Artvin TSO projelendirildi, DOKA destekledi, ABİGEM organizasyonu gerçekleştirildi

Artvin TSO projelendirildi, DOKA destekledi, ABİGEM organizasyonu gerçekleştirildi

Bakır, Güneysulu bayanların ellerinde şekilleniyor

Bakır, Güneysulu bayanların ellerinde şekilleniyor. Proje, kadınların ekonomik hayatına katkı sağlama amacıyla hazırlanmıştır. Proje, kadınların ekonomik hayatına katkı sağlama amacıyla hazırlanmıştır.

Vali Düzgün, ziyaretlerini değerlendirdi

"ÇİN'E FINDIK YEDİRECEĞİZ"

"ÇİN'E FINDIK YEDİRECEĞİZ". Proje, fındık üreticilerinin gelirlerini artırmaya yönelik olarak hazırlanmıştır. Proje, fındık üreticilerinin gelirlerini artırmaya yönelik olarak hazırlanmıştır.

DOKA şelaleye el attı

DOKA şelaleye el attı. Proje, şelale turizmini geliştirme amacıyla hazırlanmıştır. Proje, şelale turizmini geliştirme amacıyla hazırlanmıştır.

Derinlerdeki tarih günışığına çıkıyor

DOKA tarafından düzenlenen 'Derinlerdeki Tarih Yolculuğu' projesi çerçevesinde Rize'nin Çayeli ilçesi açıklarında yürütülen deniz altı araştırmalarında tarihi bulgulara ulaşıldı

Çayeli ilçesi açıklarında yürütülen deniz altı araştırmalarında tarihi bulgulara ulaşıldı

Bir tıkla Doğu Karadeniz'e açılım

Bir tıkla Doğu Karadeniz'e açılım. Proje, online ticaret platformu oluşturulmasıyla gerçekleştirilmektedir. Proje, online ticaret platformu oluşturulmasıyla gerçekleştirilmektedir.

Trabzon, Güneysulu ve Artvin'in tanıtım toplantıları Trabzon'da yapıldı

DOKA: Teşvikler bölgemize su serpecek

DOKA: Teşvikler bölgemize su serpecek. Proje, teşvikler aracılığıyla bölgenin kalkınmasını hedeflemektedir. Proje, teşvikler aracılığıyla bölgenin kalkınmasını hedeflemektedir.

En büyük hamle turizmde yapıldı

En büyük hamle turizmde yapıldı. Proje, turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanmıştır. Proje, turizm sektörünün geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanmıştır.

TARİHİ KERVAN YOLU TURİZME AÇILIYOR

Akdeniz turizm olarak gösterilen doğa turizmini geliştirmek amacıyla bölgede bulunan tarihi dokuları yeniden canlandırılıyor

Akdeniz turizm olarak gösterilen doğa turizmini geliştirmek amacıyla bölgede bulunan tarihi dokuları yeniden canlandırılıyor

İPEK YOLU yeniden canlanacak

Doğu Karadeniz heyeti Dubai'de incelemeler yaptı. Trabzon Valisi Recep Kızılk, "Trabzon'da lojistik merkezi kurup İpek Yolu'nun tekrar canlanmasına katkı sağlamak istiyoruz" dedi

Trabzon - Doğu Karadeniz İleri Hizmet ve Kalkınma Birliği

DOKA'nın çağrısı iyi değerlendirildi

Doğu Karadeniz Hizmet ve Kalkınma Birliği

Doğu Karadeniz Hizmet ve Kalkınma Birliği

Gümüşhane'de mini şenlik

Gümüşhane Belediye Başkanlığı'nın Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından finanse edilen "Gümüşhane Kilitli-Serit-Sekiz" projesi başlatıldı

Gümüşhane Belediye Başkanlığı'nın Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından finanse edilen "Gümüşhane Kilitli-Serit-Sekiz" projesi başlatıldı

Paşabahçe Konağı Restore Ediliyor

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından desteklenen ve ÜTSO tarafından hazırlanan Paşabahçe Konağı'nın restorasyonu tamamlandı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından desteklenen ve ÜTSO tarafından hazırlanan Paşabahçe Konağı'nın restorasyonu tamamlandı

İYİLER MILANO'DA

Trabzon'da mobilya sektörüne çalışan işadamları Milano'da görüşmeler yaptı

Trabzon'da mobilya sektörüne çalışan işadamları Milano'da görüşmeler yaptı

TANITIM İÇİN DUBAİ'YE GİTTİLER

Başkanlığını Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılk'ın yaptığı Doğu Karadeniz İleri Hizmet ve Kalkınma Birliği heyeti Dubai'de toplantılar sürdürüyor

Başkanlığını Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılk'ın yaptığı Doğu Karadeniz İleri Hizmet ve Kalkınma Birliği heyeti Dubai'de toplantılar sürdürüyor

DOĞU KARADE DUBAİ'DE TANITILACAK

Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılk'ın başkanlığında Doğu Karadeniz İleri Hizmet ve Kalkınma Birliği heyeti Dubai'de toplantılar sürdürüyor

Trabzon Valisi Dr. Recep Kızılk'ın başkanlığında Doğu Karadeniz İleri Hizmet ve Kalkınma Birliği heyeti Dubai'de toplantılar sürdürüyor

Likapalar filiz vermeye başladı

ORDU - Fındık ok gıda ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların filiz vermeye başladığı, Ordu Gıda Tarih ve Havası Müzesi'nin de faaliyette olduğu bildirildi

ORDU - Fındık ok gıda ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların filiz vermeye başladığı, Ordu Gıda Tarih ve Havası Müzesi'nin de faaliyette olduğu bildirildi

TRABZON BELİ DOĞRULTUYO

Trabzon'da mobilya sektörüne çalışan işadamları Milano'da görüşmeler yaptı

Trabzon'da mobilya sektörüne çalışan işadamları Milano'da görüşmeler yaptı

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Dubai'de tanıtılacağı bildirildi

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin Dubai'de tanıtılacağı bildirildi. Proje, bölgenin uluslararası alanda tanıtılmasına yönelik olarak hazırlanmıştır. Proje, bölgenin uluslararası alanda tanıtılmasına yönelik olarak hazırlanmıştır.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			
16																			
17																			
18																			
19																			

SOLDAN SAĞA

1) 20 Ekim 1991 seçimlerinde Türkiye genelinde en çok tercihli oyu alarak Trabzon'dan Milletvekili seçilen ve aynı zamanda Devlet Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı da yapan siyaset adamı - Bakır cevheriyle ünlü Artvin ilçesi **2)** Gümüşhane'ye özgü pestilin ana gıda maddesi (ters)- Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği'nin kısa adı-Vilayet **3)** Amerikyumun simgesi (ters)-Konuşu ağırlama-Bir renk-Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesi sınırları içinde, tarihi ipek yolu üzerinde yer alan 1453 rakımlı yayla (TERS) **4)** Tantalın simgesi-Tahıl Yiğini-Çarpma ve toplama işlemlerinde bir sonraki sıranın rakamlarına katılacak olan sayı-Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı kısa adı **5)** Yunan tarihçi Ksenophon "Onbinler'in Dönüşü" adlı eserinde Ordu yöresinin yerli halkı olarak bahsettiği Tibarenler'in merkezi olan ilçe-Artvin ve yöresinde hüküm sürmüş bir medeniyet-Akçaabat sınırları içerisinde bulunan Heyelan Set Gölü **6)** Trabzon ili Merkez ilçesi Beldesi-Artvin ili Yusufeli ilçesinin Özgüven köyü sınırları içerisinde bulunan şelale-Vazelon Manastırı hangi Peygambere adanmıştır **7)** Saint Kitts and Nevis'in ülke kodu-Giresun'un bir ilçesi **8)** Irmak, dere, çay, küçük akarsu (ters)-Artvin ili Hopa ilçesi köyü- Ordu yöresine özgü yöresel bir kaygana **9)**Gümüşhane'ye yaklaşık 60 km uzaklıkta, Avrupa'nın en yüksek köknarları ve Türkiye'nin en uzun ladinlerinin bulunduğu ormanlığın adı-Bir nota-Gölköy kalesini M. Ö. V. Yüzyıl'da yaptıran Pers Kralı-Duygu, sezi **10)** Farsça Aslanlar anlamına gelen Gümüşhane'nin bir ilçesi-Şavşat ilçesi Söğütlü Mahallesinde bulunan, 10. yüzyılda Bagratlı Krallığına inşa edilmiş olup, Osmanlılar tarafından da kullanılan kale (ters)-Sosyete adalarında yetişen karabiber ağacı **11)** DOKA'ya komşu Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nı oluşturan illerden biri-Bir pantolon türü-Özellikle Giresun'a özgü kadayf türü **12)**Trabzon ili Sürmene merkeze 4 km uzaklıkta bir köy-Çamlıhemşin ilçesi'nin güneyinde, Fırtına ve Hala derelerinin oluşturduğu vadiler arasında yer alan 1800 metre rakımlı yayla (ters)-..... YONG (2002-2003, 2004-2005 ve 2005-2006 sezonlarında oynamış, Türkiye'deki ilk Güney Koreli Trabzonsporlu futbolcu) **13)** Bir meyve-Keçi Kalesinin halk arasındaki adı-Bağışakların kısmı veya tam iskemisi ile karakterli önemli bir gastrointestinal hastalık-Akut Miyeloid Lösemi'nin kısa adı **14)** Güney Afrika'nın ülke kodu-Rize'de bir kale-DOKA şimdye kadar kaç farklı alanda hibe çağrısına çıkmıştır-İlkel bir silah (ters) **15)** ERTEM (1958-1959 yılları arasında Gümüşhane Valiliği de yapmış Millî Eğitim ve Tarım Eski Bakanı)-Sümer mitolojisinde su tanrısı-Artvin ili Hopa ilçesi Köyü **16)** Mayalı hamurdan yapılan yarım avuç içi büyüklüğünde Artvin yöresine özgü yöresel mantı yemeği-Oyuk şeylerin boşluğu-Mustafa Kemal ATATÜRK, Trabzon'u kaç kez ziyaret etmiştir?- DOKA Bölgesine has yöresel oyun (ters) **17)** Yemek-İskenderun Demir Çelik'in kısaltması (ters)-Yunanlı komutan Ksenophon tarafından kaleme alınan, M.Ö. 4. Yüzyılda Trabzon'da geçen olayların anlatıldığı antik kaynak (ters)-Sıvılaştırılmış Doğal Gaz'ın kısa adı (ters) **18)** Artvin ili sınırları içerisinde yer alan bir buzul gölü-Artvin ili Ardanuç ilçesi Köyü **19)** Gümüşhane İl merkezine 15 km. uzaklıktaki Olucak köyünde olan yazıtında 1350 tarihinde yaptırıldığı belirtilen manastır (ters)-Giresun ili Şebinkarahisar ilçesi Köyü-Bir meyve

ÜSTTEN AŞAĞI

1) Atatürk'ün vasiyetinin bir bölümünü de yazdığı Müzemiz-Trabzon'u Gümüşhane'ye bağlayan geçit **2)** Ordu ili Kumru ilçesine bağlı bir köy-Trabzon'da konsolosluğu bulunan bir ülke (ters)-Giresun ili Şebinkarahisar ilçesi Köyü **3)** Neodimyumun simgesi-Dünya'nın uydusu (ters)-Gümüşhane'nin bir ilçesi-Honduras'ın internet kodu-Türkçede bir yapım eki **4)** Gümüşhane Merkez ilçe sınırları içerisinde, Kale bucağından geçen transit yol üzerinde bulunan kale (ters)-Kör-Eski dilde su-Trabzon'un bir ilçesi (ters) **5)** Tahılın tarlaya atıldığı andan harman oluncaya kadar aldığı durum (ters)-Trabzon'un bir ilçesi-Çin'in Internet Alan Kodu-Lorentiyum elementinin simgesi-Mal, para, varlıkla ilgili olan **6)** Artvin'in Borçka ve Şavşat ilçelerini birbirinden ayıran dağların adı-İlave (ters)-Bir rakam (TERS)-Kelkit ilçesine özgü kilim dokuma işi **7)** Erdal (1996-2001 tarihleri arasında görev yapmış Rize Eski Valisi)-Vücudu tıknaz, seyrek tüyleri genel olarak boz, gaga, bacak ve gözleri kıızıla yakın turuncu renkte olan bir kuş türü (Ters)-Bir bağlaç **8)** Sütlacı ile ünlü Trabzon'un bir yöresi-Türkü-Bir gösterme sıfatı-Yaşatmak ve geliştirmek için gereken besinleri yedirip içirme işi (Ters) **9)** Üstüne öteberi koymak için duvara veya bir dolabın içine birbirine paralel olarak tutturulmuş, genellikle geniş, uzun tahta veya metal levha-Muğla'nın bir ilçesi-Fındıklı ilçesinin eski adı (Ters) **10)** Giresun ili Merkez ilçesi Köyü-Trabzon'da fahri konsolosluğu bulunan ülke **11)** Lorentiyum elementinin simgesi (Ters)- Rıza UZUNER (12, 13 ve 14 dönemler Trabzon'dan milletvekili seçilerek TBMM'ye giren ve 3.dönem milletvekilliği esnasında Çalışma Bakanlığı da yapmış Devlet adamı)-Nazi Subayı-Artvin ili Hopa ilçesi Köyü **12)** Eski adı Aspet olan Rize'nin bir ilçesi-Yeni nesil alan adı sistemi (Ters)-Eski dilde su-Kabile, klan **13)** Roma Lejyon Kampı çevresinde kurulup, gelişmiş ve imparatorluk döneminde Latin kültür merkezi olan Kelkit ilçesinin 17 km. güneydoğusunda Sadak köyünde bulunan antik kent-Trabzon'da tarihi bir han (Ters) **14)** Baş, kumandan, amir- Trabzon Kirazı olarak bilinen meyve-Yük hayvanlarının tınaklarına çakılan, ayağın şekline uygun demir parçası **15)** Ordu'nun bir ilçesi - Halk arasında "Döner Tavanlı Konak" olarak bilinen Trabzon ili Sürmene ilçesinin 4.km doğusunda Balıklı mevkiinde ana yol üzerinde yer alan iki katlı bir konak **16)** Bebeklerde iştme kaybının düzeyini belirleyen test-Sibirya'nın güneyinden başlayan ve Kuzey Buz Denizi'ne dökülen nehir (ters) **17)**Yavuz Sultan Selim'in annesi adına yaptırdığı Trabzon'daki tarihi caminin adı-Akkuş Niksar karayolu üzerinde Akkuş ilçe merkezine 3 km. mesafede bulunan ve 1991 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile Turizm Merkezi ilan edilen yayla **18)** Siyah karıştı-İsmet Gürbüz (12.04.1996-27.09.1999 yılları arasında Trabzon'da Valilik yapmış, Hatay Valisi iken vefat eden Trabzon Eski Valisi)-Bir sayı **19)** Bölgemizde yaygın olarak hem yemeği, hem turşusu yapılan sebze- Esasla ilgili, asıl ve temel olanla ilgili, esasi-Yunan tarihçi Ksenophon (M.Ö.431) "Onbinler'in Dönüşü" adlı eserinde bahsettiği Ordu yöresinin yerli halklarından biri

**DOĞU KARADENİZ
KALKINMA AJANSI**
EASTERN BLACK SEA
DEVELOPMENT AGENCY

Deriner Barajı
Artvin